VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ SÁU
23.5.2025 (26.4 Ất Tỵ)
Số 62 (4196)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

THỦ TƯỚNG PHẠM MINH CHÍNH:

Xây dựng pháp luật cần chuyển từ tư duy "quản lý" sang "phục vụ" [3]

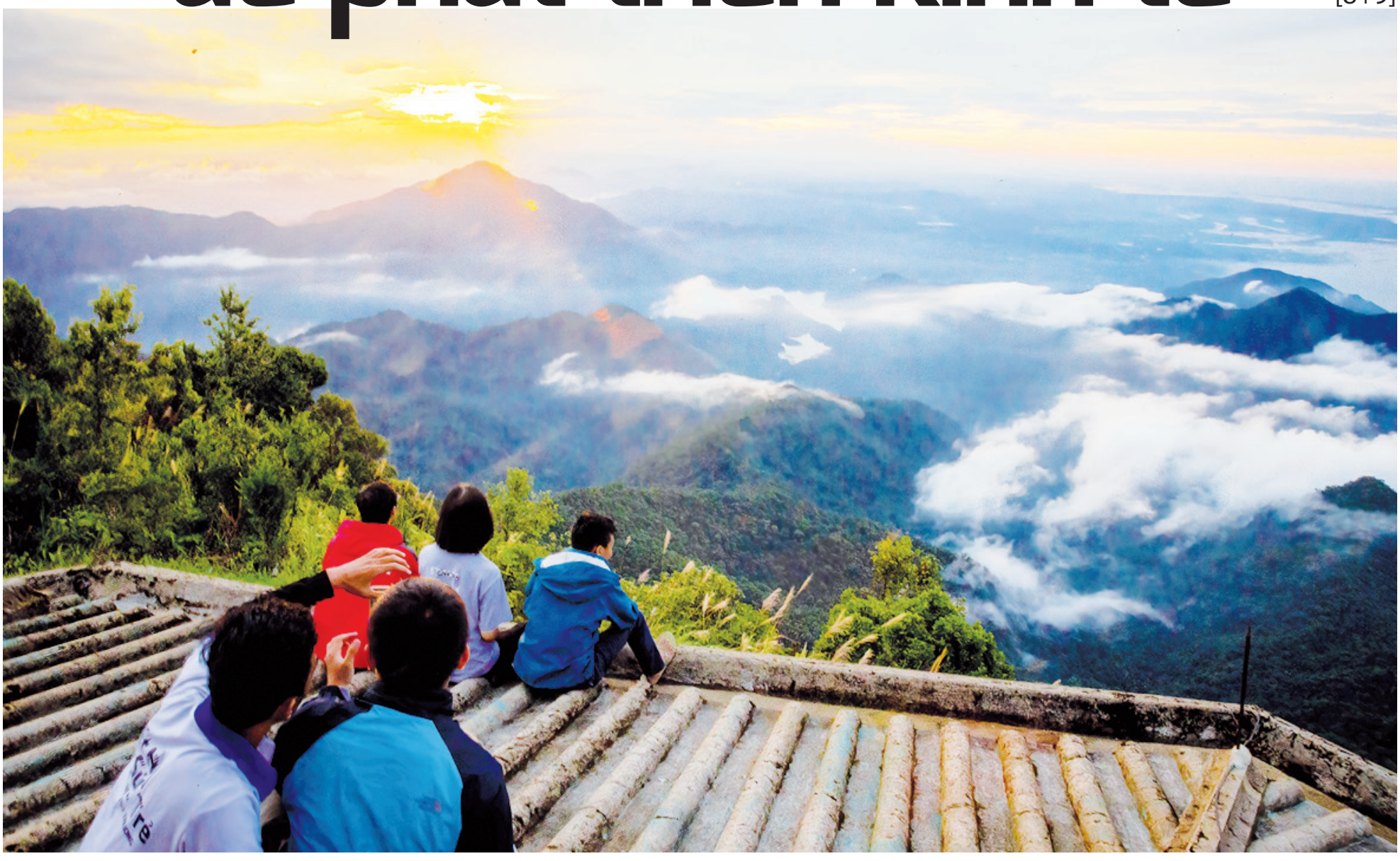
BỘ TRƯỞNG NGUYỄN VĂN HÙNG:

Khẳng định vị thế văn hóa Việt Nam trong nền văn minh nhân loại [2]

VƯỜN QUỐC GIA BẠCH MÃ THÔNG BÁO CHO THUÊ MÔI TRƯỜNG RỪNG KINH DOANH DU LỊCH:

Không bất chấp để phát triển kinh tế

[8+9]

Du khách trải nghiệm ngắm bình minh ở Bạch Mã

Ảnh: VQG BẠCH MÃ

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Ưu điểm nhưng chưa phù hợp

● **ThS, luật gia PHẠM VĂN CHUNG**

Theo quy định của Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 (có hiệu lực từ ngày 1.1.2021), việc thu phí rác thải dựa trên khối lượng hoặc thể tích sẽ thay thế cho việc tính bình quân theo hộ gia đình hoặc đầu người.

Có thể nói việc thu phí rác thải trên khối lượng có ưu điểm là ai xả thải rác nhiều thì phải trả nhiều tiền. Khi đó, người dân sẽ có ý thức hơn trong việc tự giác mang rác thải đến bỏ tại các bãi tập kết rác tập trung, đồng thời cũng hạn chế sự tùy tiện trong việc xả các loại rác thải không cần thiết. **(Xem tiếp trang 2)**

BẢO VỆ VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ DI SẢN THẾ GIỚI:

Đã đến lúc cộng đồng phải được coi là một trụ cột then chốt

[4]

THÁO GỠ ĐIỂM NGHẼN VỀ BẢO VỆ QUYỀN TÁC GIẢ:

"Chìa khóa" để phát triển công nghiệp văn hóa

[12]

Khi các "sao" làm thương hiệu

[14]

BỘ TRƯỞNG NGUYỄN VĂN HÙNG:

Khẳng định vị thế văn hóa Việt Nam trong nền văn minh nhân loại

●NAM ANH - HÀ AN

Hôm qua 22.5, Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng chủ trì hội thảo toàn quốc, cho ý kiến đối với Đề án về đẩy mạnh hội nhập quốc tế về văn hóa. Cùng dự có Ủy viên dự khuyết BCH Trung ương Đảng, Thứ trưởng Thường trực Lê Hải Bình. Hội thảo diễn ra dưới hình thức trực tiếp kết hợp trực tuyến, kết nối từ điểm cầu chính tại Trụ sở Bộ VHTTDL (Hà Nội) với 63 tỉnh, thành trên cả nước với sự tham gia của lãnh đạo các Ban, Bộ, ngành Trung ương và địa phương.

Phát biểu tại hội thảo, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng nhấn mạnh, thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ XIII, Đảng và Nhà nước đã hết sức quan tâm đến lĩnh vực văn hóa. Điểm nổi bật nhất của nhiệm kỳ này là văn hóa đã được lãnh đạo Đảng, Nhà nước, các cấp ủy Đảng, các Ban, Bộ, ngành cụ thể hóa thành các chương trình hành động… Đặc biệt, Quốc hội đã ban hành Nghị quyết phê duyệt chủ trương đầu tư Chương

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng phát biểu tại hội thảo Ảnh: Cục TDTT

trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2035. Cùng với đó, các nghị quyết, nghị định quan trọng của Chính phủ đã tạo cơ hội để ngành Văn hóa phát triển.

Bộ trưởng nêu rõ, về tổng thể, từ sự quan tâm của Đảng, Nhà nước và sự đồng lòng của nhân dân, trong giai đoạn này, văn hóa đã có bước phát triển. Nhiều hoạt động được tổ chức với sự phong phú về hình thức, nội dung đã bồi đắp, phát huy những giá trị về chân - thiện - mỹ và lan tỏa sức mạnh mềm của văn hóa Việt Nam. Cùng với việc kiến tạo về mặt chính sách, Bộ VHTTDL với vai trò cơ quan quản lý nhà nước đã được Bộ Chính trị giao tham mưu để cùng các cơ quan hữu quan tập trung xây dựng văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIV. "Điều đáng mừng là trong dự thảo văn kiện lần này, văn hóa, con người đã được đưa vào một mục với những nội hàm cụ thể, rõ ràng. Qua đó, chúng ta có cơ sở quán triệt, triển khai thực hiện khi được Đại hội thông qua với nhiều luận điểm mới và cách tiếp cận mới", Bộ trưởng nêu rõ.

Bộ trưởng lưu ý, văn hóa Việt Nam có tính hội nhập. Văn hóa Việt Nam là dòng chảy bền bỉ của dân tộc và cũng là "dòng sông", mở "cửa ngõ" để tiếp thu có chọn lọc tinh hoa văn hóa nhân loại. Bộ trưởng cho rằng, lâu nay, khi nói đến đưa văn hóa Việt Nam quảng bá với bạn bè quốc tế, nhiều người hay nghĩ đến những sản phẩm văn hóa cụ thể là áo dài, nón lá, ẩm thực… Thế nhưng, phải nghiêm túc suy nghĩ cách tiếp cận này đã đủ chưa, hay phải gồm cả những cách tiếp cận khác để thể hiện rõ nét tinh thần, giá trị, sức sáng tạo của người Việt Nam.

Đối với quá trình hội nhập, Bộ trưởng cho rằng, phải tiếp thu có chọn lọc những tinh hoa văn hóa nhân loại để làm giàu cho văn hóa Việt Nam. Thế nhưng, đây cũng không phải câu chuyện đơn giản và cần có những giải pháp phù hợp. Từ thực tiễn, Bộ trưởng mong muốn các cơ quan quản lý, nhà khoa học, chuyên gia, những người quan tâm đến lĩnh vực văn hóa sẽ cùng làm rõ các thành tố trong nội hàm của hội nhập văn hóa quốc tế. Cùng với đó, đề xuất các giải pháp về cơ chế, chính sách, nguồn lực, phát triển nhân lực… ■

Hà Nội yêu cầu người đứng đầu chính quyền phải chịu trách nhiệm toàn diện về quản lý, bảo tồn di tích

UBND thành phố Hà Nội vừa có văn bản về việc tăng cường công tác quản lý di tích và bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích lịch sử, văn hóa, danh lam thắng cảnh trên địa bàn thành phố. Theo đó, để đảm bảo hiệu quả trong công tác bảo tồn di sản, UBND các quận, huyện, thị xã phối hợp chặt chẽ với Sở VHTT triển khai nghiêm các quy định của Luật Di sản văn hóa, các văn bản hướng dẫn thi hành và quy định pháp luật có liên quan khi thực hiện các dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích.

UBND thành phố Hà Nội, người đứng đầu chính quyền địa phương phải chịu trách nhiệm toàn diện trước Thành ủy, HĐND, UBND thành phố trong việc tổ chức quản lý, bảo tồn, phát huy giá trị di tích trên địa bàn, bao gồm cả các di tích đã được kiểm kê, xếp hạng, ghi danh, công nhận ở cấp thành phố, quốc gia và quốc tế. Việc triển khai các hoạt động quản lý di tích cần gắn với chương trình, kế hoạch bảo tồn cụ thể; đồng thời tăng cường thanh tra, kiểm tra và giám sát. UBND thành phố giao Sở VHTT làm đầu mối triển khai các chương trình tập huấn, bồi dưỡng kiến thức về pháp luật di sản văn hóa; hướng dẫn chính quyền cơ sở tuyên truyền, tập huấn cho người dân, doanh nghiệp và lực lượng trực tiếp trông coi di tích về những quy định liên quan... **B.H**

Chia sẻ kinh nghiệm giao thông, du lịch, góp phần phát triển quan hệ hữu nghị Việt - Nhật

Hôm qua 22.5, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong đã có buổi tiếp Chủ tịch Viện Nghiên cứu Giao thông và Du lịch Nhật Bản (JTTRJ) Masafumi Shukuri. Gửi lời chào mừng tới ông Masafumi Shukuri, Thứ trưởng Hồ An Phong cho biết, cùng với đà phát triển mạnh mẽ trên nhiều mặt trong thời gian qua, yêu cầu về hạ tầng giao thông tại Việt Nam đang trở nên cần thiết, đặc biệt là mở rộng hệ thống đường bộ. Việc phát triển hạ tầng giao thông sẽ góp phần không nhỏ thúc đẩy du lịch. Thực tế, trong những năm qua, việc phát triển giao thông trên các mặt đường bộ, đường không, đường thủy đã giúp ngành Du lịch Việt Nam đạt được sự tăng trưởng mạnh.

"Quá trình phát triển của Việt Nam luôn có sự đồng hành của Nhật Bản. Chúng tôi đã học hỏi được rất nhiều từ phía các bạn. Với những am hiểu của ông Masafumi Shukuri về Việt Nam cũng như kinh nghiệm về giao thông, du lịch, chúng tôi tin tưởng rằng sự hợp tác giữa hai bên sẽ góp phần quan trọng cho sự phát triển của hai nước. Trong thời gian tới, chúng tôi mong muốn tiếp tục nhận được sự quan tâm, hợp tác của Nhật Bản một cách toàn diện trên các lĩnh vực VHTTDL", Thứ trưởng Hồ An Phong nói.

Điểm lại chuyến thăm chính thức của Thủ tướng Nhật Bản Ishiba Shigeru và phu nhân Ishiba Yoshiko cùng Đoàn đại biểu cấp cao Nhật Bản tới Việt Nam vào cuối tháng 4 vừa qua, ông Masafumi Shukuri cho biết, thông qua các cuộc hội đàm cấp cao giữa Thủ tướng Nhật Bản Ishiba Shigeru và Tổng Bí thư Tô Lâm, Chủ tịch nước Lương Cường, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn, Thủ tướng Phạm Minh Chính, nhiều tuyên bố chung đã được thống nhất, trong đó nhấn mạnh về việc giao lưu nhân dân giữa 2 quốc gia. "Thông qua các hoạt động hợp tác, chúng ta có thể chia sẻ kiến thức, kinh nghiệm liên quan tới phát triển bền vững hay bảo tồn di sản văn hóa… góp phần thúc đẩy nền du lịch phát triển bền vững. Tôi mong trong các lần tiếp theo, chúng tôi sẽ tiếp tục nhận được sự quan tâm, ủng hộ từ Bộ VHTTDL", ông Masafumi Shukuri bày tỏ.

B.DƯƠNG

Ưu điểm...

(Tiếp theo trang 1)

Tuy nhiên, trên thực tế khi triển khai quy định này đã gặp một số khó khăn, nhất là việc cân, đo rác từng hộ gia đình để tính tiền rất khó khăn, rườm rà và mất thời gian, công sức của cả người dân và nhân viên thu gom rác. Việc thu phí rác thải dựa trên khối lượng hoặc thể tích còn dễ phát sinh tiêu cực trong khi cân, đo khối lượng, thể tích. Đó là việc nhân viên thu gom và các hộ gia đình, cá nhân có thể thỏa thuận, "bắt tay" với nhau để hạ thấp khối lượng rác thực tế nhằm mục đích trục lợi.

Bên cạnh đó, khi thu phí theo khối lượng sẽ xuất hiện tình trạng các hộ gia đình, cá nhân xả thải trộm rác ra đường, nơi cấm đổ rác hoặc lén bỏ rác sang các hộ gia đình khác để không phải trả tiền phí rác thải. Điều này có thể làm phát sinh mâu thuẫn, xích mích giữa các hộ gia đình, cá nhân dẫn đến gây mất an ninh trật tự, an toàn xã hội, tình làng nghĩa xóm trong cộng đồng dân cư. Vì vậy, theo chúng tôi chưa nên tổ chức thu phí rác thải theo khối lượng, thể tích trong giai đoạn hiện nay mà nên quan tâm, thực hiện tốt việc phân loại rác cho phù hợp, thiết thực hơn. Theo đó, tập trung vào việc phân loại rác gồm chất thải rắn có thể tái sử dụng, tái chế và chất thải sinh hoạt khác để thuận tiện trong việc thu gom, tái chế nhằm giảm chi phí thu gom rác, phục vụ tốt hơn nhu cầu của người dân, tạo môi trường xanh, sạch, đẹp.

Đối với việc thu gom rác theo khối lượng chỉ nên thực hiện ở những cơ sở sản xuất, kinh doanh với số lượng rác thải lớn, rác thải chứa chất độc hại, nguy hiểm. Như vậy, sẽ đảm bảo việc tính toán mức phí rác thải phù hợp, sát thực tế với khối lượng, thể tích rác thải mà các cơ sở này thải ra và phải trả tương xứng. Việc tổ chức thu phí rác thải theo khối lượng, thể tích sẽ được triển khai tại thời điểm thích hợp khi việc phân loại rác đi vào nề nếp, ý thức người dân trong vấn đề xả thải rác được nâng cao, việc kiểm soát rác thải từ các hộ gia đình được chặt chẽ hơn, chế tài xả trộm rác, xả rác bừa bãi được thực thi nghiêm khắc với mức phạt tăng cao tương ứng với hành vi vi phạm. ■

Sẽ tái thẩm định danh hiệu Công viên địa chất toàn cầu UNESCO Non nước Cao Bằng

Tháng 6 tới, UNESCO sẽ tiến hành tái thẩm định lần thứ hai để đánh giá việc bảo vệ các giá trị di sản địa chất, tài nguyên môi trường, hệ sinh thái, đa dạng sinh học… Công viên địa chất toàn cầu UNESCO Non nước Cao Bằng được UNESCO công nhận năm 2018. Theo báo cáo của UBND tỉnh Cao Bằng, tỉnh đã thực hiện tốt công tác bảo vệ các giá trị di sản địa chất, tài nguyên môi trường, hệ sinh thái, đa dạng sinh học; đầu tư tôn tạo cơ sở vật chất, bảo tồn, giới thiệu giá trị di sản các tuyến Công viên địa chất; bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa bản địa, tạo sinh kế, phát triển du lịch bền vững cho người dân.

Trong cuộc họp với UBND tỉnh Cao Bằng ngày 21.5, ông Guy Martini, cố vấn cao cấp, Tổng Thư ký Ban điều hành Mạng lưới Công viên địa chất toàn cầu UNESCO, Trưởng đoàn chuyên gia tư vấn Mạng lưới Công viên địa chất toàn cầu UNESCO nhận định: Cao Bằng đã nỗ lực thực hiện khuyến nghị UNESCO trong vận hành Công viên địa chất Non nước Cao Bằng. Đây là cơ sở tốt cho công tác tái thẩm định, giữ vững danh hiệu UNESCO của Công viên địa chất toàn cầu UNESCO Non nước Cao Bằng vào tháng 6.2025. **L.SƠN**

THỦ TƯỚNG PHẠM MINH CHÍNH:

Xây dựng pháp luật cần chuyển từ tư duy "quản lý" sang "phục vụ"

Thủ tướng Phạm Minh Chính yêu cầu cần tập trung nguồn lực, quyết tâm cơ bản hoàn thành việc tháo gỡ những "điểm nghẽn" do quy định pháp luật ngay trong năm 2025, đồng thời đổi mới căn bản tư duy xây dựng pháp luật, chuyển từ tư duy "quản lý" sang "phục vụ", từ bị động sang chủ động, linh hoạt kiến tạo sự phát triển.

Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu chỉ đạo tại Phiên họp — Ảnh: NHẬT BẮC

Ngày 22.5, Thủ tướng Phạm Minh Chính chủ trì Phiên họp Chính phủ chuyên đề về xây dựng pháp luật tháng 5.2025. Kết luận chung, Thủ tướng Phạm Minh Chính yêu cầu các Bộ, ngành, cơ quan cần tập trung tháo gỡ các điểm nghẽn thể chế, năm 2025, quyết tâm cơ bản hoàn thành việc tháo gỡ những "điểm nghẽn" do quy định pháp luật, đồng thời nhấn mạnh một số quan điểm quan trọng. Theo đó, quá trình xây dựng, hoàn thiện pháp luật phải bảo đảm thể chế hóa đầy đủ chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước.

Việc sửa đổi, bổ sung các luật được thực hiện theo tinh thần sáu "rõ": Những nội dung kế thừa, lược bỏ, vì sao; những nội dung sửa đổi, hoàn thiện, vì sao; những nội dung bổ sung, vì sao; những nội dung cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính, vì sao; những nội dung phân cấp, phân quyền, cụ thể là gì, cho ai, vì sao; những vấn đề còn ý kiến khác nhau và những vấn đề khác cần báo cáo Thường trực Chính phủ, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ xem xét, chỉ đạo. Cùng với đó, xây dựng các luật mới trên tinh thần bảy "rõ": Đường lối, chính sách của Đảng được cụ thể hóa như thế nào; những vấn đề thực tiễn pháp luật chưa quy định là gì; những vấn đề gì pháp luật đã quy định nhưng chưa phù hợp; những nội dung vướng mắc cần tháo gỡ là gì; việc đơn giản hóa, cắt giảm thủ tục hành chính như thế nào; việc phân cấp, phân quyền như thế nào; các vấn đề còn ý kiến khác nhau cần báo cáo Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ.

Thủ tướng yêu cầu tiếp tục đổi mới căn bản tư duy xây dựng pháp luật theo hướng vừa bảo đảm yêu cầu quản lý nhà nước, vừa khuyến khích sáng tạo, giải phóng toàn bộ sức sản xuất, khơi thông mọi nguồn lực phát triển; luôn lấy người dân, doanh nghiệp làm trung tâm, chuyển từ tư duy "quản lý" sang "phục vụ", từ bị động sang chủ động, linh hoạt kiến tạo sự phát triển; cải cách triệt để, cắt giảm tối đa thủ tục hành chính rườm rà, gây phiền hà cho người dân và doanh nghiệp. Đẩy mạnh phân cấp, phân quyền đi đôi với phân bổ nguồn lực, nâng cao năng lực thực thi của địa phương theo tinh thần "địa phương quyết, địa phương làm, địa phương chịu trách nhiệm", xóa bỏ cơ chế "xin - cho" và tư duy "không biết mà vẫn quản, không quản được thì cấm".

Xây dựng pháp luật phải đi trước một bước, tăng cường tính dự báo, phù hợp với thực tiễn, giải quyết hiệu quả, kịp thời những vấn đề thực tiễn đặt ra và yêu cầu của sự phát triển nhanh chóng. Các quy định của luật phải mang tính ổn định, khả thi cao, giá trị lâu dài, bền vững; luật cần quy định theo hướng khung, mang tính nguyên tắc, chỉ quy định những vấn đề thuộc thẩm quyền của Quốc hội; với những nội dung mà tình hình còn nhiều thay đổi trong thực tiễn thì giao Chính phủ quy định chi tiết. Tập trung rà soát các quy định pháp luật hiện hành để đề xuất một luật sửa nhiều luật nhằm hoàn thiện hệ thống pháp luật, bảo đảm thông suốt, hiệu quả, không để khoảng trống pháp lý, xử lý kịp thời các vấn đề phát sinh trong thực tiễn.

Phát huy hơn nữa tinh thần trách nhiệm và tập trung ưu tiên mọi nguồn lực trong xây dựng và hoàn thiện thể chế nhằm nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước và bảo đảm tính nhân đạo, nhân văn của Nhà nước ta trong việc thực thi các chính sách pháp luật. Ưu tiên nguồn lực và có chế độ, chính sách đặc thù, vượt trội cho công tác xây dựng và thi hành pháp luật, đặc biệt là đội ngũ nhân lực trực tiếp, thường xuyên thực hiện các nhiệm vụ này. Tận dụng tiến bộ khoa học công nghệ, chuyển đổi số, các công cụ trợ lý ảo, cơ sở dữ liệu… trong xây dựng, thi hành pháp luật. Lắng nghe ý kiến chuyên gia, nhà khoa học, nhà hoạt động thực tiễn, tiếp thu ý kiến doanh nghiệp, người dân.

Tiếp tục tham khảo kinh nghiệm quốc tế, tiếp thu những nội dung phù hợp với điều kiện nước ta. Tăng cường truyền thông chính sách, nhất là truyền thông trong quá trình xây dựng, ban hành pháp luật, tạo sự đồng thuận và hiệu quả trong quá trình xây dựng, ban hành và thực thi pháp luật.

P.V (tổng hợp)

Đẩy mạnh công tác truyền thông chính sách có tác động lớn đến xã hội

Bộ VHTTDL vừa ban hành văn bản số 2217/BVHTTDL-PC về việc đẩy mạnh công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và công tác truyền thông chính sách có tác động lớn đến xã hội trong quá trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật của Bộ. Theo đó, Bộ yêu cầu thủ trưởng các cơ quan, đơn vị thuộc, trực thuộc Bộ tổ chức truyền thông sâu rộng về dự thảo Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013 và các dự thảo văn bản quy phạm pháp luật của Bộ VHTTDL.

Cụ thể, đối với dự thảo Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013: Các cơ quan, đơn vị tăng cường thông tin, tuyên truyền về mục đích, ý nghĩa, sự cần thiết của việc sửa đổi, bổ sung Hiến pháp năm 2013 và những nội dung sửa đổi, bổ sung cơ bản trong dự thảo Nghị quyết; Chủ động lựa chọn hình thức phù hợp, kết hợp giữa truyền thông đại chúng, truyền thông trực tiếp, ứng dụng công nghệ thông tin và nền tảng số; gắn truyền thông với hoạt động văn hóa, nghệ thuật, thể thao để lan tỏa thông điệp dễ hiểu, dễ tiếp cận với nhân dân; Tổ chức lấy ý kiến của cán bộ, công chức, viên chức và người lao động thuộc cơ quan, đơn vị theo Kế hoạch số 2070/KH-BVHTTDL của Bộ VHTTDL về việc tổ chức lấy ý kiến về dự thảo Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013 và thông tin, tuyên truyền cho cán bộ, công chức, viên chức, người lao động của cơ quan, đơn vị tham gia góp ý kiến qua ứng dụng VNeID.

Đối với các dự thảo văn bản quy phạm pháp luật do Bộ VHTTDL chủ trì xây dựng hoặc ban hành theo thẩm quyền: Các cơ quan, đơn vị thuộc, trực thuộc Bộ được giao chủ trì xây dựng văn bản quy phạm pháp luật (văn bản của Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội và của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ) tích cực, chủ động và phối hợp với các cơ quan, đơn vị có liên quan xây dựng kế hoạch cụ thể về truyền thông chính sách, quy định trong các dự thảo văn bản quy phạm pháp luật. Kế hoạch cần xác định rõ các thời điểm truyền thông (từ thời điểm lấy ý kiến đến khi văn bản được ban hành); sự cần thiết ban hành chính sách, văn bản quy phạm pháp luật; nội dung cơ bản cần truyền thông bảo đảm ngắn ngọn, dễ hiểu. Hình thức truyền thông phù hợp với điều kiện thực tế của cơ quan, đơn vị...

V.D

Tu bổ đường làng, bến nước… "không phá vỡ cảnh quan" làng cổ Phước Tích

Bộ VHTTDL vừa có văn bản về việc thẩm định dự án "Tu bổ di tích tuyến đường làng, bến nước và không gian cảnh quan ven sông làng cổ Phước Tích" (thị xã Phong Điền, TP Huế). Về cơ bản, nội dung tu bổ phù hợp với các nhóm dự án thành phần thuộc Quy hoạch di tích làng cổ Phước Tích đã được Bộ VHTTDL thẩm định năm 2020 và UBND tỉnh Thừa Thiên Huế, nay là TP Huế phê duyệt tại Quyết định số 3334/QĐ-UBND ngày 29.12.2020.

Bộ VHTTDL thống nhất thỏa thuận dự án tu bổ di tích tuyến đường làng, bến nước và không gian cảnh quan ven sông làng cổ Phước Tích. Tuy nhiên, Bộ cũng đề nghị UBND TP Huế chỉ đạo các cơ quan liên quan lưu ý một số nội dung khi triển khai dự án. Trong đó, việc tu bổ, tôn tạo tuyến đường làng, hồ sơ dự án cần được rà soát, đảm bảo phù hợp quy hoạch; kết cấu đường loại KC1 và cần đảm bảo độ bền vững của kết cấu mặt đường, phục vụ giao thông thuận tiện cho xe điện, xe 2 bánh, xe thô sơ… Cầu Thiên Lý (cầu cổng lò gốm Phước Tích) sử dụng kết cấu bê tông cốt thép, lan can làm bằng gỗ. Các không gian cộng đồng cần bảo đảm hài hòa, không phá vỡ cảnh quan làng cổ, cụ thể: Hạn chế sử dụng "nhiều sắc hoa rực rỡ, tươi mới" tại khu vực vườn tiếp đón; vườn ước nguyện đảm bảo không gian yên tĩnh, có sự chuyển tiếp phù hợp với các không gian lân cận có sinh hoạt sôi động hơn; vườn diễn xướng dân gian và không gian trải nghiệm làng nghề cần bảo tồn các vườn cây hiện hữu kết hợp trồng mới các bụi tre…

Đối với việc tu bổ, cải tạo 12 bến nước, Bộ VHTTDL lưu ý cần vệ sinh khoa học, bảo quản, tu bổ các thành lan can, trụ, con giống hiện có trên đỉnh trụ, giữ lại các viên gạch gốm có ghi tên bến và năm. Tránh bê tông hóa, ưu tiên tận dụng địa thế tự nhiên, kết hợp thảm cỏ, cây xanh. Nền, bậc cấp, mặt dựng bậc cần sử dụng gạch gốm vuông, chữ nhật để lát gạch theo mạch vuông góc, không lát theo hình thức khảm gốm Mosaic. Nghiên cứu thiết kế mẫu đèn chiếu sáng, nhất là tại các khu vực công cộng, bãi đỗ xe và đường đi, mang đặc trưng làng cổ Phước Tích, hạn chế sử dụng đèn đúc sẵn có thể gây tương phản với không gian, cảnh quan làng cổ.

Ngoài ra, việc trồng cây xanh, tôn tạo cảnh quan cần nghiên cứu, sử dụng các loại cây thường được trồng ở địa phương, phù hợp với Quy hoạch di tích làng cổ Phước Tích; không sử dụng cây xuất xứ nước ngoài như nhài Nhật...

S.THÙY

BẢO VỆ VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ DI SẢN THẾ GIỚI:

Đã đến lúc cộng đồng phải được coi là một trụ cột then chốt

PHƯƠNG ANH - HÀ AN; ảnh: THANH TÙNG

Thực tế cho thấy, không phải di sản nào cũng được bảo tồn hiệu quả, không phải địa phương nào cũng khai thác và phát huy giá trị di sản một cách hài hòa, bền vững. Đã có những nơi phát triển "nóng" du lịch dẫn tới quá tải, làm xói mòn giá trị nguyên gốc của di sản. Cũng có nơi những người sống giữa di sản lại chưa thực sự được lắng nghe, tham gia, hoặc hưởng lợi một cách công bằng…

Đó là lưu ý được Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương, Phó Chủ tịch Ủy ban Quốc gia UNESCO Việt Nam nêu tại Hội thảo khoa học quốc tế "Bảo vệ và phát huy giá trị Di sản thế giới: Tiếp cận dựa vào cộng đồng vì sự phát triển bền vững", vừa diễn ra tại Hà Nội. Hội thảo do Bộ Ngoại giao (Ủy ban Quốc gia UNESCO Việt Nam) phối hợp với Văn phòng UNESCO tại Việt Nam, Bộ VHTTDL và UBND TP Hà Nội tổ chức.

Cộng đồng: Nguyên tắc cốt lõi trong bảo tồn di sản

Hơn bao giờ hết, vai trò của cộng đồng được đề cao trong việc bảo vệ, phát huy giá trị của các di sản, đặc biệt là di sản thế giới. Nhiều chuyên gia trong nước và quốc tế đều khẳng định vai trò đặc biệt quan trọng của cộng đồng, những chủ thể sống giữa các di sản, trong việc được tham vấn, trao quyền và tham gia một cách thực chất nhằm bảo vệ và phát huy giá trị các Di sản thế giới.

Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương, Phó Chủ tịch Ủy ban Quốc gia UNESCO Việt Nam khẳng định, Hội thảo không chỉ mang ý nghĩa sâu sắc về lý luận và thực tiễn, mà còn là thông điệp mạnh mẽ của Việt Nam về trách nhiệm bảo tồn các giá trị quý báu của nhân loại. "Các giá trị di sản bao gồm văn hóa và thiên nhiên đang đứng trước nhiều nguy cơ: Biến đổi khí hậu, đô thị hóa thiếu kiểm soát, mặt trái của toàn cầu hóa, áp lực từ du lịch đại trà, và không ít trường hợp là sự thờ ơ từ chính con người. Trong bối cảnh đó, việc bảo vệ và phát huy giá trị di sản trở nên cấp thiết hơn bao giờ hết, không chỉ để lưu giữ những giá trị của quá khứ, mà để xây dựng nền tảng bền vững cho tương lai", Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương nhấn mạnh.

Theo lãnh đạo Bộ VHTTDL, Việt Nam có 8 di sản thế giới được UNESCO công nhận, đó là những tài sản chiến lược, nếu được bảo tồn và quản lý hiệu quả sẽ góp phần thúc đẩy tăng trưởng xanh, tạo việc làm bền vững, gìn giữ môi trường sinh thái và nuôi dưỡng bản sắc văn hóa, những thành tố thiết yếu cho phát triển bền vững. Nhưng thực tế cho thấy, không phải di sản nào cũng được bảo tồn hiệu quả, không phải địa phương nào cũng khai thác và phát huy giá trị di sản một cách hài hòa, bền vững. Đã có những nơi phát triển "nóng" du lịch dẫn tới quá tải, ô nhiễm, làm xói mòn giá trị nguyên gốc của di sản. Cũng có nơi, người dân địa phương, những người sống giữa di sản, lại chưa thực sự được lắng nghe, tham gia, hoặc hưởng lợi một cách công bằng từ các chính sách bảo tồn và phát triển.

Trong Công ước 1972, UNESCO đã nhấn mạnh đến 5 chữ "C" trong chiến lược toàn cầu, trong đó "Community" - cộng đồng được coi là một trụ cột then chốt. "Cộng đồng" không chỉ đơn thuần là một khái niệm, mà là một triết lý, một nguyên tắc cốt lõi trong bảo tồn di sản. Chính cộng đồng là những người nắm giữ, bảo tồn và truyền lại di sản qua nhiều thế hệ. Họ sở hữu tri thức, kinh nghiệm quý giá và hiểu rõ nhất những câu chuyện lịch sử cũng như giá trị tinh thần ẩn chứa trong từng di sản. Trưởng đại diện Văn phòng UNESCO Hà Nội Jonathan Baker nhận định: "Lấy cộng đồng làm trung tâm trong công tác bảo tồn không chỉ là tham vấn ý kiến người dân bản địa, mà còn là sự trao quyền chủ động. Tức là cho phép người dân địa phương tham gia vào quá trình ra quyết định, tổ chức các hoạt động văn hóa và hưởng lợi về kinh tế, xã hội từ các sáng kiến liên quan đến di sản".

"Không phải di sản nào cũng được bảo tồn hiệu quả, không phải địa phương nào cũng khai thác và phát huy giá trị di sản một cách hài hòa, bền vững. Đã có những nơi phát triển "nóng" du lịch dẫn tới quá tải, ô nhiễm, làm xói mòn giá trị nguyên gốc của di sản.

Cũng có nơi, người dân địa phương, những người sống giữa di sản, lại chưa thực sự được lắng nghe, tham gia, hoặc hưởng lợi một cách công bằng từ các chính sách bảo tồn và phát triển."

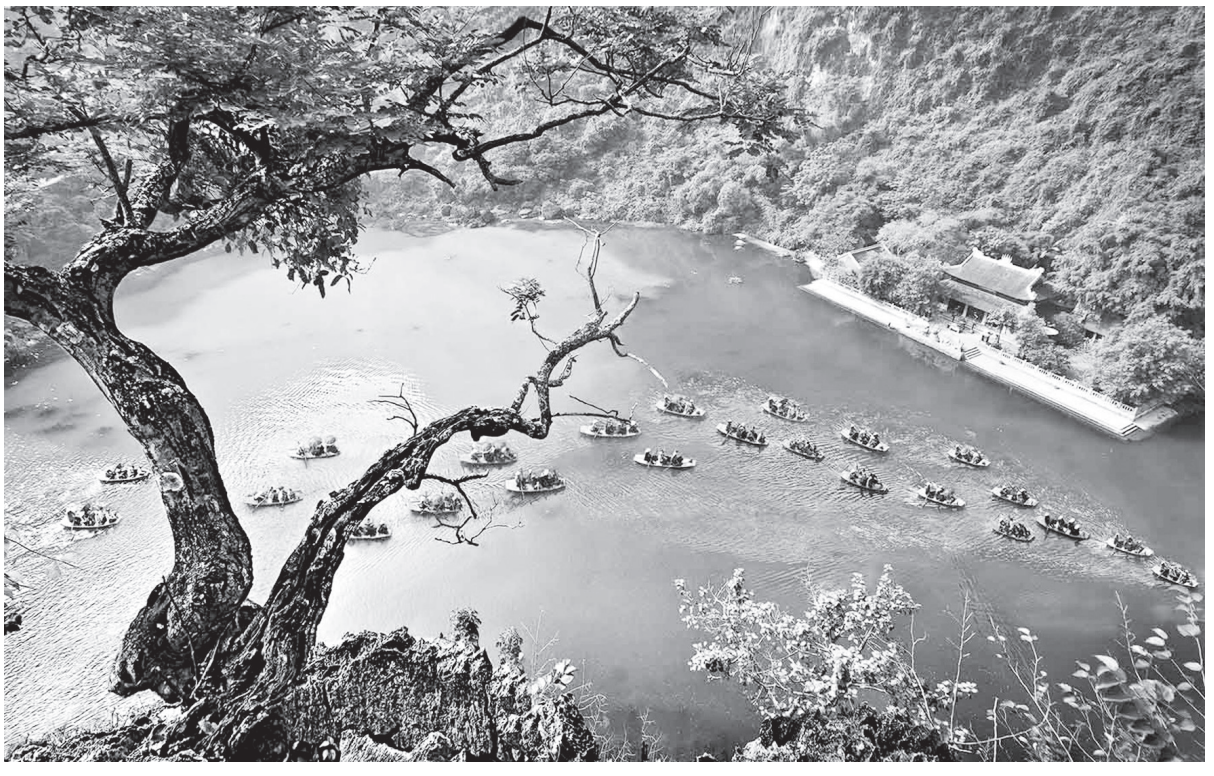
(Thứ trưởng HOÀNG ĐẠO CƯƠNG)

Trao quyền cho cộng đồng

Khẳng định cộng đồng giữ vai trò trung tâm trong bảo tồn di sản thế giới, Giám đốc Trung tâm Di sản thế giới Lazare Eloundou Assomo nhấn mạnh: "Cộng đồng là những người mang tri thức, giữ gìn truyền thống, nắm quyền và đóng vai trò chủ chốt trong công tác bảo tồn. Trong bối cảnh hiện nay, khi di sản thế giới đối mặt với biến đổi khí hậu, đô thị hóa và bất bình đẳng kinh tế, xã hội, chúng ta phải tăng cường phương pháp tiếp cận lấy cộng đồng làm trung tâm…".

Nhiều chuyên gia, nhà quản lý cùng chung nhìn nhận về vai trò trung tâm của cộng đồng trong quản lý và gìn giữ di sản không chỉ với tư cách là người thụ hưởng mà là chủ thể sáng tạo. Ông Phạm Phú Ngọc, Giám đốc Trung tâm Quản lý bảo tồn Di sản văn hóa Hội An cho biết: Đặc điểm khá đặc thù của Đô thị cổ Hội An so với các di sản văn hóa khác ở Việt Nam và trên thế giới là có cuộc sống đương đại của người dân trong lòng Đô thị cổ, di sản được xem là "bảo tàng sống". Chủ nhân thực sự trong đó chính là cộng đồng dân cư. Cộng đồng dân cư ở đây không chỉ nắm giữ các di tích mà còn đang thực hành, bảo lưu các giá trị di sản văn hóa truyền thống, đưa giá trị di sản đến với bạn bè trong nước và quốc tế.

Theo số liệu thống kê, trong khu vực I có tổng cộng 1.130 di tích kiến trúc nghệ thuật; di tích thuộc sở hữu tư nhân là 930 di tích, chiếm 82,3%; di tích thuộc sở hữu cộng đồng là 13 di tích, chiếm 1,2%; di tích thuộc sở hữu nhà nước là 187 di tích, chiếm 16,5%. Trong khu vực khoanh vùng bảo vệ II (gồm IIA và IIB), gần như toàn bộ các công trình đều thuộc sở hữu của tư nhân và cộng đồng. Ngoài ra, di tích lịch sử, văn hóa ngoài vùng ven phần lớn cũng thuộc hai hình sở hữu này, bao gồm nhiều loại hình di tích: Nhà ở, nhà thờ tộc, chùa, đình, miếu, lăng, mộ… Từ rất sớm, Hội An đã có dự thảo Quy chế bảo vệ Khu phố cổ (1985), đến năm 1987, Quy chế bảo vệ và sử dụng di tích Khu phố cổ Hội An được UBND tỉnh Quảng Nam - Đà Nẵng chính thức ban hành. Từ sau khi Khu phố cổ được công nhận là Di sản văn hóa thế giới (1999), Hội An đã ban hành nhiều quy chế để quản lý toàn diện các hoạt động trong Khu phố cổ…

Khu Di sản văn hóa và thiên nhiên Thế giới Tràng An đã, đang thực hiện hiệu quả mô hình hợp tác PPP Ảnh: P.V

"Yêu cầu đặt ra là bên cạnh trách nhiệm bảo tồn bằng được các giá trị di sản vật thể và phi vật thể thì di sản đó phải tạo ra được nguồn lực đảm bảo để cộng đồng tái đầu tư cho di sản; đồng thời trong hoạt động bảo tồn phải giải quyết hài hòa mối quan hệ giữa nguyên tắc bảo tồn nghiêm ngặt nhưng đáp ứng được nhu cầu dân sinh trong bối cảnh cuộc sống đương đại. Khi các lợi ích hài hòa thì cộng đồng sẵng sàng chấp thuận, đồng hành với mọi chính sách bảo tồn mà nhà quản lý đề ra. Đây là hai mặt đối lập cần tìm ra sự thống nhất hoàn hảo", ông Ngọc cho biết.

Để người dân được hưởng lợi từ di sản, Tràng An thực hiện hiệu quả mô hình hợp tác PPP với sự tham gia của các bên, trong đó nhà nước giữ vai trò quản lý, quy hoạch, kiểm tra và định hướng phát triển; Doanh nghiệp đầu tư hạ tầng, khai thác dịch vụ (du thuyền, hướng dẫn viên, bán vé, tổ chức sự kiện...); cộng đồng tham gia vận hành dịch vụ (chèo đò, homestay, ẩm thực, hàng lưu niệm…), bảo vệ môi trường và truyền thống văn hóa; giới khoa học: Tư vấn về bảo tồn, quản trị du lịch, diễn giải di sản. "Sự kết hợp này dựa trên các nguyên tắc: Tôn trọng giá trị gốc và tính toàn vẹn của di sản; hài hòa lợi ích giữa các bên; minh bạch tài chính và giám sát cộng đồng; phát triển du lịch có trách nhiệm", ông Thắng cho biết.

"Cộng đồng là những người mang tri thức, giữ gìn truyền thống, nắm quyền và đóng vai trò chủ chốt trong công tác bảo tồn. Trong bối cảnh hiện nay, khi di sản thế giới đối mặt với biến đổi khí hậu, đô thị hóa và bất bình đẳng kinh tế - xã hội, chúng ta phải tăng cường phương pháp tiếp cận lấy cộng đồng làm trung tâm…"

(Giám đốc Trung tâm Di sản thế giới LAZARE ELOUNDOU ASSOMO)

Được xem là hình mẫu của mô hình PPP, quần thể danh thắng Tràng An (Ninh Bình) cho thấy sự kết hợp tốt đem lại nguồn lực mạnh để đầu tư cho bảo tồn và phát triển hạ tầng, cơ chế quản lý linh hoạt và người dân được hưởng lợi rõ rệt từ di sản. Ông Bùi Việt Thắng, Giám đốc BQL Quần thể danh thắng Tràng An cho biết, lượng khách tới Tràng An tăng từ 2,2 triệu (2014) lên hơn 5,6 triệu (2023); riêng 4 tháng đầu năm 2025 đã đạt 3,9 triệu lượt khách. Doanh thu du lịch đạt hơn 6.500 tỉ đồng/ năm 2024. Đóng góp vào chuyển dịch cơ cấu kinh tế của tỉnh Ninh Bình từ nông nghiệp sang dịch vụ (tỷ trọng dịch vụ đạt 47,1%), với hơn 10.000 lao động trực tiếp, 20.000 lao động gián tiếp được tạo việc làm ổn định. Thu nhập của người dân tăng cao so với thời kỳ chưa làm du lịch. Cộng đồng chuyển từ "làm nông" sang "làm du lịch", gắn kết chặt chẽ hơn với di sản.

Để phát huy vai trò cộng đồng, Giám đốc Trung tâm Di sản thế giới Lazare Eloundou Assomo cho rằng, các địa phương cần đảm bảo phúc lợi và sinh kế bền vững cho cộng đồng địa phương, người dân bản địa sống trong và xung quanh các di sản thế giới; trao quyền thông qua xây dựng năng lực và chia sẻ kiến thức bảo tồn; đồng thời thúc đẩy khả năng phục hồi của di sản trước biến đổi khí hậu dựa trên tri thức bản địa; thúc đẩy số hóa, ứng dụng công nghệ AI phục vụ công tác bảo tồn di sản. "UNESCO sẵn sàng hỗ trợ các quốc gia thành viên trong việc thúc đẩy tầm nhìn chung này, nơi văn hóa là nền tảng cho phát triển bền vững", ông Lazare Eloundou Assomo khẳng định. ■

TP.HCM sẵn sàng kích hoạt hệ thống giám sát, điều trị Covid-19

Đ.HẰNG - T.SƯƠNG

Trước diễn biến của dịch bệnh Covid-19 trên thế giới, Sở Y tế TP.HCM vừa chỉ đạo khẩn các đơn vị trực thuộc về việc tăng cường triển khai phòng, chống; bảo đảm thực hiện tốt việc thu dung, cấp cứu, chăm sóc, điều trị hiệu quả cho người mắc Covid-19, phát hiện sớm tình trạng chuyển nặng, xử trí kịp thời, hạn chế đến mức thấp nhất các trường hợp tử vong trên địa bàn.

Theo Sở Y tế TP.HCM, Omicron XEC không phải biến chủng mới, đã được ghi nhận trên thế giới từ tháng 6.2024 và được Tổ chức Y tế thế giới (WHO) xếp vào nhóm biến chủng nguy cơ thấp, cần theo dõi. Tuy nhiên, trước những diễn biến khó lường của dịch bệnh Covid-19 trên toàn cầu, Sở Y tế giao Trung tâm Kiểm soát bệnh tật thành phố (HCDC) làm đầu mối giám sát diễn biến dịch bệnh trên địa bàn và thế giới; tăng cường giám sát ca bệnh, tác nhân gây bệnh, sự kiện bất thường... nhằm dự báo sớm, tham mưu kịp thời các giải pháp can thiệp.

Trung tâm Kiểm soát bệnh tật phối hợp với Viện Vệ sinh dịch tễ Trung ương, Viện Pasteur TP Hồ Chí Minh, đơn vị nghiên cứu lâm sàng Đại học Oxford (OUCRU) lấy mẫu xét nghiệm xác định biến thể virus từ các ổ dịch, ca bệnh nặng và theo dõi sự lây lan. Đồng thời, trung tâm triển khai kế hoạch kiểm soát dịch bệnh bền vững giai đoạn 2023 - 2025, đặc biệt tập trung bảo vệ nhóm nguy cơ cao như người cao tuổi, người mắc bệnh nền. Trung tâm Kiểm soát bệnh tật cần tổ chức tập huấn, hướng dẫn cơ sở y tế triển khai đúng quy trình chuyên môn phòng, chống dịch bệnh Covid-19 theo hướng dẫn của Bộ Y tế; đẩy mạnh truyền thông tại các địa điểm công cộng, du lịch, trung tâm thương mại… nhằm nâng cao ý thức phòng bệnh cá nhân (đeo khẩu trang, rửa tay, đến cơ sở y tế khi có triệu chứng…).

Các cơ sở khám, chữa bệnh trên địa bàn rà soát và cập nhật kế hoạch thu dung, điều trị Covid-19; chủ động bố trí nhân lực, thuốc men, thiết bị và vật tư y tế. Các bệnh viện tổ chức tập huấn lại quy trình chẩn đoán, điều trị và kiểm soát lây nhiễm Covid-19 theo các quyết định, hướng dẫn của Bộ Y tế; tăng cường các biện pháp kiểm soát nhiễm khuẩn hạn chế tối đa lây lan dịch bệnh trong bệnh viện, đặc biệt tăng cường bảo vệ người bệnh thuộc nhóm có nguy cơ cao, khu hồi sức tích cực, tim mạch, thận nhân tạo, phẫu thuật... Các bệnh viện tăng cường giám sát việc tuân thủ vệ sinh tay, đeo khẩu trang đối với toàn bộ người ra vào bệnh viện. Trường hợp tiếp nhận người mắc Covid-19 nặng hoặc trường hợp bệnh nặng do biến chứng Covid-19, các bệnh viện cần chủ động hội chẩn, chuyển người bệnh đến Bệnh viện Bệnh nhiệt đới để tiếp tục điều trị, lưu ý đảm bảo an toàn người bệnh trước và trong quá trình chuyển bệnh.

Trung tâm y tế các quận, huyện tăng cường các hoạt động truyền thông, tuyên truyền phòng, chống dịch bệnh trong cộng đồng, chú trọng tuyên truyền, vận động người dân thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch bệnh Covid-19, các yếu tố nguy cơ, tác hại của dịch bệnh nhằm nâng cao nhận thức của người dân. Trung tâm y tế các quận, huyện xây dựng, cập nhật các tài liệu, sản phẩm, thông điệp truyền thông về phòng, chống dịch bệnh phù hợp với phong tục, tập quán, ngôn ngữ của từng địa phương trên địa bàn thành phố; tổ chức tập huấn, đào tạo nâng cao năng lực cho cán bộ y tế về công tác giám sát, phát hiện, điều tra người mắc bệnh truyền nhiễm, giám sát các tác nhân gây bệnh, các biện pháp xử lý ổ dịch.

Được biết, từ đầu năm 2025 đến ngày 16.5, TP.HCM ghi nhận 51 ca mắc Covid-19, trong đó có 29 ca điều trị nội trú và 22 ca điều trị ngoại trú. So với cùng kỳ năm 2024, số ca mắc từ đầu năm 2025 đến nay giảm đến 83% và không có ca bệnh cần phải hỗ trợ hô hấp. Hệ thống giám sát bệnh truyền nhiễm thành phố ghi nhận trong 14 tuần đầu năm, mỗi tuần có 1-2 ca mắc Covid-19 được báo cáo. Tuy nhiên từ tuần 15 (giữa tháng 4.2025) đến nay, số ca mắc Covid-19 hằng tuần có dấu hiệu tăng rõ rệt. TP.HCM chưa ghi nhận các ổ dịch bệnh Covid-19 trên địa bàn. ■

Trẻ sơ sinh ở Hà Nội bị mắc Covid-19 **Ảnh: B.LÂM**

Hà Nội gia tăng ca mắc Covid-19 ở người lớn và trẻ em

Những ngày gần đây, Bệnh viện Thanh Nhàn đã tiếp nhận các ca bệnh truyền nhiễm gia tăng đáng kể, trong đó có nhiều ca mắc Covid-19 ở cả người lớn và trẻ em. Tính từ đầu tháng 5 đến nay, bệnh viện này đã ghi nhận 12 bệnh nhân mắc Covid-19, trong đó có 6 trường hợp đang điều trị tại bệnh viện.

BS Nghiêm Thị Mai Sang, Trưởng khoa Nhi, Bệnh viện Thanh Nhàn cho biết: "Riêng tại khoa Nhi đã ghi nhận số trẻ mắc Covid-19 gia tăng những ngày gần đây. Hiện tại khoa đã ghi nhận 7 trường hợp mắc Covid-19; trong đó có một số trường hợp là trẻ sơ sinh, phải nhập viện điều trị. Ở các trẻ nhỏ thường có dấu hiệu như: Sốt, ngạt mũi, ho, viêm phổi, ăn uống kém…". Theo BS Nghiêm Thị Mai Sang, số ca mắc các bệnh truyền nhiễm như: Sốt xuất huyết, tay chân miệng, Covid-19 có xu hướng gia tăng trong thời tiết nắng nóng, độ ẩm cao.

Theo đại diện Trung tâm Kiểm soát bệnh tật (CDC) Hà Nội, riêng trong tuần vừa qua, Hà Nội ghi nhận 23 ca mắc Covid-19, không có ca tử vong. Cộng dồn từ đầu năm 2025 đến nay, Hà Nội đã ghi nhận 37 ca mắc Covid-19, số mắc giảm so với cùng kỳ năm 2024 (cùng năm 2024 có 637 ca), nhưng đang có xu hướng tăng lên những ngày gần đây. CDC Hà Nội cũng cảnh báo, trên địa bàn vẫn ghi nhận rải rác các ca mắc Covid-19, người dân cần chủ động phòng dịch... Các bác sĩ cũng khuyến cáo, người dân không chủ quan với các triệu chứng sốt, mệt mỏi, nổi ban, đau họng, tiêu chảy hay phát ban… vốn có thể là dấu hiệu ban đầu của các bệnh truyền nhiễm, trong đó có Covid-19. Với trẻ em, khi có dấu hiệu bất thường, cha mẹ cần cho trẻ đi khám sớm, không tự ý điều trị tại nhà hoặc dùng thuốc không theo hướng dẫn của bác sĩ.

Trải nghiệm du lịch ở Quảng Bình

● TÂN BÌNH

Quảng Bình được ví von là "viên kim cương xanh", nơi được thiên nhiên ưu đãi với cảnh quan kỳ vĩ, đa dạng, từ hệ thống hang động nổi tiếng thế giới (Sơn Đoòng, hang Én), đến dòng sông, bờ biển thơ mộng, cánh rừng nguyên sinh với hệ sinh thái phong phú. Du lịch Quảng Bình với nhiều điểm đến kỳ thú, hấp dẫn cuốn hút bước chân du khách trong nước và quốc tế.

Khu đô thị Bảo Ninh 1 - Regal Legend (ở xã Bảo Ninh, TP Đồng Hới), nơi diễn ra nhiều hoạt động của Tuần Du lịch Quảng Bình 2025

Tỏa sáng "viên kim cương xanh"

Quy hoạch tỉnh Quảng Bình đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050 xác định "định vị Quảng Bình là trung tâm du lịch mạo hiểm của châu Á, thiên đường khám phá và trải nghiệm, điểm đến du lịch hàng đầu tại khu vực Đông Nam Á với hệ thống hang động kỳ vĩ, hệ sinh thái đa dạng, các giá trị văn hóa phong phú, điểm đến nghỉ dưỡng và giải trí thể thao cao cấp hàng đầu của Việt Nam gắn với lợi ích cộng đồng và phát triển du lịch bền vững".

Với mục tiêu đẩy mạnh quảng bá tiềm năng, lợi thế để "viên kim cương" du lịch Quảng Bình toả sáng trên bản đồ du lịch thế giới, Sở VHTTDL Quảng Bình đã tăng cường các công tác quảng bá, xúc tiến, thu hút khách du lịch. Sở đã liên kết hợp tác, duy trì kết nối thường xuyên, liên tục với các thị trường khách trong nước và quốc tế bằng nhiều hình thức nổi bật, đặc sắc, nội dung phong phú, chuyên biệt và phù hợp với xu hướng mới.

Quảng Bình là "Vương quốc hang động" - nơi hội tụ hơn 400 hang động lớn nhỏ trong lòng khối núi đá vôi Phong Nha - Kẻ Bàng. Hình thành từ hàng trăm triệu năm trước với những hình sắc tuyệt mỹ, nhiều hang động được gắn với những kỷ lục thế giới động Phong Nha có dòng sông ngầm dài nhất; động Thiên Đường có hệ thống thạch nhũ đẹp nhất; hang Hổ có hố sụt Kong sâu nhất; Sơn Đoòng là hang động lớn nhất thế giới… Đặc biệt, Vườn Quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng được UNESCO hai lần công nhận Di sản thiên nhiên thế giới ở các tiêu chí địa chất, địa mạo, đa dạng sinh học. Quảng Bình còn là "thiên đường" cho những ai yêu thích du lịch mạo hiểm, khám phá thiên nhiên nguyên sơ và tìm hiểu văn hóa - lịch sử bản địa.

Phong Nha - Kẻ Bàng được báo chí quốc tế đánh giá là một trong những điểm đến hấp dẫn nhất thế giới. Trong khuôn khổ giải thưởng Traveller Review Awards 12, nền tảng du lịch trực tuyến hàng đầu thế giới Booking.com (Hà Lan) công bố Phong Nha được bầu chọn xếp thứ 2 trong các điểm đến thân thiện nhất Việt Nam. Tạp chí du lịch nổi tiếng *Travel+Leisure* (Mỹ) giới thiệu Quảng Bình là một trong những điểm đến đẹp nhất thế giới "là nơi du khách sẽ lạc vào vô vàn hang động, sông suối".

Ông Đặng Đông Hà, Phó Giám đốc Sở VHTTDL Quảng Bình cho biết: "Để quảng bá hình ảnh du lịch Quảng Bình và lôi cuốn đông đảo du khách đến tham quan, trải nghiệm tại địa phương, ngành Du lịch Quảng Bình đã từng bước nâng cao chất lượng dịch vụ du lịch, phát triển các sản phẩm du lịch mới. Trong đó chú trọng các sản phẩm du lịch sinh thái; du lịch trải nghiệm, khám phá; du lịch văn hóa - lịch sử; du lịch cộng đồng, du lịch nông nghiệp, du lịch nghỉ dưỡng, chăm sóc sức khỏe đáp ứng nhu cầu đa dạng của du khách… Ngành Du lịch Quảng Bình đặt mục tiêu đến cuối năm 2025 đón từ 5,5 - 6 triệu lượt khách, trong đó có 160.000 lượt khách quốc tế, tổng thu đạt từ 6.325 - 6.900 tỉ đồng".

Du khách trải nghiệm hang Sơn Đoòng - hang động lớn nhất thế giới
Ảnh: RYAN DEBOODT

Trải nghiệm lễ hội đa sắc màu

Cùng với những điểm đến thiên nhiên hấp dẫn và khác biệt, góp phần thu hút khách du lịch đến Quảng Bình, Sở VHTTDL tỉnh Quảng Bình tổ chức sự kiện thường niên Tuần Du lịch Quảng Bình năm 2025.

Bà Nguyễn Thị Bích Thủy, Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Quảng Bình cho biết: "Tuần Du lịch Quảng Bình năm 2025 diễn ra từ ngày 23 - 30.5 với chuỗi hoạt động văn hóa, nghệ thuật, thể thao, du lịch đặc sắc diễn ra tại các khu du lịch, điểm tham quan và các khu vực trung tâm của tỉnh sẽ mang đến những trải nghiệm đa dạng, đặc sắc cho du khách trong nước và quốc tế khi đến với Quảng Bình".

Mở đầu Tuần Du lịch Quảng Bình năm 2025 là chương trình nghệ thuật với chủ đề "Quảng Bình - Đến là yêu" diễn ra vào tối 23.5 tại Khu đô thị Bảo Ninh 1 (Regal Legend), đường Võ Nguyên Giáp, xã Bảo Ninh, TP Đồng Hới. Chương trình với sự tham gia của các ca sĩ nổi tiếng, mang đến các tiết mục đặc sắc với ánh sáng, âm thanh sống động, hứa hẹn mang đến một không gian nghệ thuật đầy cảm xúc cho du khách và người dân địa phương. Các tiết mục nghệ thuật được đầu tư kỹ lưỡng, sử dụng các công nghệ hình ảnh, ánh sáng mới lạ, độc đáo với sự tham gia của các nghệ sỹ và ca sĩ nổi tiếng như: NSND Thùy Linh, ca sĩ Hồ Ngọc Hà, Hoàng Viết Danh, Trần Nguyên Thắng, Cường Seven, Hồ Văn Kảnh, Karin Phạm, DJ Tít... Bên cạnh đó, chương trình bắn pháo hoa tầm thấp trong đêm khai mạc Tuần Du lịch Quảng Bình năm 2025 hứa hẹn tạo nên màn pháo hoa rực rỡ, đa sắc màu, hấp dẫn du khách và người dân địa phương.

Không thể thiếu trong Tuần Du lịch Quảng Bình là lễ hội ẩm thực, nơi các món ngon, đặc sản nổi tiếng của Quảng Bình được giới thiệu rộng rãi. Lễ hội ẩm thực diễn ra từ 25-28.5 với hơn 75 gian hàng phục vụ các món ăn đặc trưng và sản phẩm OCOP của tỉnh Quảng Bình. Đây sẽ là cơ hội tuyệt vời để thưởng thức những món ăn ngon, đồng thời hiểu hơn về văn hóa ẩm thực độc đáo của địa phương. Nơi lý tưởng để quý khách thưởng thức tinh hoa ẩm thực địa phương, giao lưu văn hóa các vùng miền, khám phá sản phẩm du lịch mới lạ và tận hưởng những trải nghiệm đầy hấp dẫn.

Trong khuôn khổ Tuần Du lịch Quảng Bình 2025 sẽ khai trương các sản phẩm, dịch vụ du lịch mới. Những sự kiện này sẽ giúp du khách khám phá những địa điểm mới lạ, chưa được khám phá trước đây, đồng thời thúc đẩy ngành du lịch của tỉnh phát triển bền vững. Đặc biệt, với những dải bờ biển dài thơ mộng cùng hệ thống hang động kỳ vĩ, Quảng Bình đang ngày càng khẳng định vị thế là điểm đến lý tưởng cho các du khách yêu thích khám phá thiên nhiên, lịch sử và văn hóa. "Mỗi người dân Quảng Bình là một đại sứ du lịch" tạo nên một không gian du lịch thân thiện, mến khách.

Tuần Du lịch Quảng Bình 2025 cũng là dịp lý tưởng để các doanh nghiệp lữ hành trong và ngoài nước kết nối, hợp tác phát triển sản phẩm du lịch. Các hoạt động như Business Matching, tọa đàm về phát triển du lịch bền vững ở địa phương sẽ giúp các doanh nghiệp có cơ hội gặp gỡ, trao đổi, tìm kiếm đối tác mới trong ngành Du lịch. Bên cạnh đó là các giải thể thao mở rộng không chỉ thu hút các vận động viên ở trên địa bàn tỉnh tham gia mà còn là dịp để du khách có cơ hội cùng tranh tài vào các hoạt động thể thao để vừa rèn luyện sức khỏe, vừa khám phá du lịch ở Quảng Bình.

Bà Nguyễn Thị Bích Thủy, Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Quảng Bình chia sẻ: "Quảng Bình vùng đất được tạo hóa ban tặng cho nhiều kỳ quan thiên nhiên tuyệt đẹp. Cùng với những khám phá trải nghiệm tại "Vương quốc hang động", Tuần Du lịch Quảng Bình 2025 góp phần quảng bá và giới thiệu đến bạn bè, du khách, các nhà đầu tư về mảnh đất và con người Quảng Bình. Đồng thời khẳng định vị thế của du lịch Quảng Bình - Điểm đến thiên nhiên, hấp dẫn và khác biệt tại Việt Nam". ■

Với sự chuẩn bị kỹ lưỡng, đồng bộ từ tỉnh đến địa phương, cùng tinh thần hội nhập, sáng tạo và đoàn kết, Tuần Du lịch Quảng Bình 2025 hứa hẹn sẽ là cú hích cho mùa hè, một dấu ấn của du lịch xanh bản sắc, hấp dẫn và bền vững. Sở VHTTDL tỉnh Quảng Bình phối hợp các đơn vị liên quan triển khai đồng bộ các hoạt động bảo đảm an ninh trật tự, an toàn thực phẩm, vệ sinh môi trường và y tế, sẵn sàng cho một tuần du lịch an toàn, thân thiện và đáng nhớ.

Tạo dựng tương lai trên nền tảng bản sắc

Bài, ảnh: HÀ ANH

Một trong những dấu ấn nổi bật của Chương trình mục tiêu quốc gia (MTQG) phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số (DTTS) và miền núi chính là cách tiếp cận không tách rời phát triển kinh tế với gìn giữ bản sắc văn hóa. Trong đó, các yếu tố như nghi lễ và lễ hội truyền thống, trang phục… vốn là linh hồn của cộng đồng, đang từng bước được phục hồi và bảo tồn một cách có hệ thống, bài bản và hiệu quả.

Dự án 6 đã mang lại những kết quả đáng ghi nhận trong việc bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống của các dân tộc thiểu số

Việc triển khai Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch", đã mang lại những kết quả đáng ghi nhận trong việc bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống của các DTTS. Nhiều địa phương đã tích cực thực hiện các hoạt động nghiên cứu, phục dựng lễ hội, sưu tầm và số hóa văn hóa truyền thống. Các nghi lễ cưới hỏi, lễ hội mừng lúa mới, lễ cấp sắc hay lễ hội nhảy lửa... được tái hiện không phải chỉ để biểu diễn, mà thực sự sống trong cộng đồng. Điều này không chỉ khơi dậy niềm tự hào văn hóa trong cộng đồng mà còn giúp thế hệ trẻ hiểu rõ hơn về cội nguồn của mình, từ đó có ý thức tiếp nối.

Đơn cử, tại tỉnh Quảng Nam, Lễ Mừng lúa mới của đồng bào Ca Dong đã được phục dựng với sự tham gia đông đảo của người dân địa phương, nhằm bảo tồn và phát huy những giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của đồng bào các DTTS miền núi. Tại tỉnh Khánh Hòa, Lễ ăn mừng đầu lúa mới của đồng bào Rag Lai cũng được tổ chức trong khuôn khổ Dự án 6, góp phần quảng bá và giữ gìn nét văn hóa đặc sắc của dân tộc này. Ngoài ra, Lễ hội nhảy lửa của người Pà Thẻn ở Hà Giang đã được tổ chức với nhiều hoạt động văn hóa, du lịch đặc sắc, thu hút sự quan tâm của du khách và góp phần bảo tồn di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia...

Bên cạnh việc phục dựng các lễ hội truyền thống, các mô hình du lịch cộng đồng tại các bản làng DTTS cũng được phát triển, không chỉ mang lại thu nhập ổn định cho người dân mà còn là không gian sống động để gìn giữ phong tục, tiếng nói và lối sống bản địa. Việc kết hợp giữa bảo tồn văn hóa và phát triển du lịch đã tạo ra những sản phẩm du lịch độc đáo, góp phần nâng cao đời sống kinh tế và tinh thần cho cộng đồng DTTS. Tại bản Sin Suối Hồ, huyện Phong Thổ (Lai Châu) nơi cộng đồng người Mông chủ động làm du lịch, đã trở thành hình mẫu về sự hòa quyện giữa gìn giữ văn hóa và cải thiện sinh kế. Những sản phẩm thủ công như thổ cẩm, rượu ngô, mật ong rừng được giới thiệu và bán trực tiếp cho du khách, góp phần làm sống lại các nghề truyền thống vốn từng mai một.

Trái với mô hình du lịch truyền thống nơi khách chỉ "đến - xem - rồi đi", du lịch cộng đồng tại vùng DTTS tạo ra trải nghiệm sống thực, du khách ở trong nhà sàn, cùng ăn món địa phương, mặc trang phục truyền thống, tham gia dệt vải, giã cốm, lên rẫy, xuống suối… Chính trong sự tương tác thường nhật ấy, phong tục, tiếng nói, tập quán và nhịp sống bản địa không bị gò bó vào "sân khấu hóa" mà thực sự được sống, được lan tỏa.

Chính vì thế, mô hình du lịch cộng đồng không chỉ tạo ra thu nhập cho hộ đón khách, mà còn kéo cả cộng đồng cùng phát triển người giữ lễ hội, người nấu ăn, người hướng dẫn du lịch, người làm đồ thủ công… Nhờ đó, văn hóa dân tộc không còn là "tài sản trừu tượng" mà trở thành nguồn lực sống, gắn kết thế hệ già - trẻ trong việc bảo tồn văn hóa truyền thống. Ví dụ như tại bản Đôn, xã Thành Lâm, huyện Bá Thước (Thanh Hóa), cộng đồng người Thái đã hợp tác với doanh nghiệp để phát triển du lịch sinh thái cộng đồng. Người cao tuổi kể truyện dân gian, các cô gái trẻ biểu diễn múa sạp, học sinh tiểu học học tiếng Thái cổ, còn người lớn thì làm hướng dẫn viên. Không khí lễ hội sống động, đời sống vật chất cải thiện rõ rệt và quan trọng hơn niềm tự hào dân tộc được nuôi dưỡng trong chính đời sống hằng ngày…

Có thể khẳng định, Dự án 6 đã từng bước biến di sản văn hóa thành tài sản. Từ đó, từng bước giúp cộng đồng DTTS không chỉ giữ được cội nguồn, mà còn chủ động tạo dựng tương lai trên chính nền tảng bản sắc của mình. ■

Mô hình du lịch cộng đồng không chỉ tạo ra thu nhập cho một số hộ trực tiếp làm du lịch mà còn thúc đẩy cả cộng đồng cùng phát triển

Phát triển du lịch cộng đồng giúp người dân có cuộc sống sung túc hơn

Quảng bá hình ảnh Bình Dương là điểm đến an toàn

Sở VHTTDL Bình Dương vừa ban hành Kế hoạch về việc triển khai Chương trình kích cầu du lịch năm 2025 với thông điệp "Việt Nam - Đi để yêu".

Kế hoạch nhằm góp phần phục hồi và phát triển ngành du lịch sau thời gian ảnh hưởng bởi dịch bệnh, biến động kinh tế và thay đổi hành vi tiêu dùng của du khách; góp phần thúc đẩy tăng trưởng kinh tế - xã hội của Bình Dương. Bên cạnh đó, kích thích nhu cầu du lịch nội địa và quốc tế, tăng lượng khách đến và kéo dài thời gian lưu trú, nâng cao mức chi tiêu của khách tại các điểm đến du lịch trên địa bàn Bình Dương. Tăng cường quảng bá hình ảnh du lịch Bình Dương là điểm đến an toàn, thân thiện, hấp dẫn; từng bước xây dựng thương hiệu du lịch địa phương, gắn với bản sắc văn hóa và sản phẩm du lịch đặc trưng.

Sở VHTTDL Bình Dương sẽ thông tin, phổ biến Chương trình kích cầu phát triển du lịch năm 2025; vận động các khu, điểm du lịch, các cơ sở lưu trú du lịch chủ động xây dựng kế hoạch hưởng ứng Chương trình. Khuyến khích các đơn vị, doanh nghiệp có chính sách giảm giá, ưu đãi, tặng quà phù hợp cho khách du lịch; các doanh nghiệp lữ hành xây dựng chương trình tour kích cầu đa dạng, phù hợp, đặc biệt là giới thiệu các điểm tham quan du lịch có chất lượng tốt, điểm du lịch mới nhằm góp phần đa dạng các chương trình cho khách lựa chọn để thu hút khách đến Bình Dương. Tổ chức đoàn khảo sát điểm đến du lịch kết hợp hội nghị, tọa đàm góp ý kiến hoàn thiện sản phẩm dịch vụ, kết nối du lịch với các tỉnh. Tham mưu tỉnh Bình Dương tổ chức Liên hoan Ẩm thực vùng miền, giải đua thuyền truyền thống trên sông Sài Gòn, các giải chạy marathon. Triển khai xây dựng, quảng bá và bán các gói sản phẩm liên kết, đặc biệt là liên quan đến du lịch văn hóa, làng nghề truyền thống, golf, di tích lịch sử, danh thắng, sinh thái, nông nghiệp, MICE... phù hợp với xu hướng phát triển du lịch xanh, bền vững và thu hút đầu tư.

Phối hợp xây dựng tour kết nối điểm đến giữa Bình Dương và các tỉnh theo chuyên đề du lịch sinh thái, làng nghề, ẩm thực, văn hóa lịch sử, du lịch cuối tuần. Phối hợp quảng bá các sản phẩm gốm sứ, sơn mài, mây tre đan, các sản phẩm OCOP mang bản sắc riêng của địa phương làm quà tặng, quà lưu niệm cho khách du lịch; quảng bá các sản phẩm du lịch tham quan vườn trái cây, chương trình du lịch hè... để kích thích nhu cầu khách du lịch. Tăng cường kết nối đơn vị, doanh nghiệp, quảng bá, đa dạng dịch vụ; tăng cường ứng dụng công nghệ số, App du lịch Bình Dương, mã QR tại các điểm đến giúp du khách dễ dàng tiếp cận thông tin...

MINH LÝ

VƯỜN QUỐC GIA BẠCH MÃ THÔNG BÁO CHO THUÊ MÔI TRƯỜNG RỪNG KINH DOANH DU LỊCH:

Không bất chấp để phát triển kinh tế

● SƠN THÙY; ảnh: VQG Bạch Mã

Vườn quốc gia Bạch Mã vừa có thông báo về việc cho thuê môi trường rừng để kinh doanh du lịch, thu hút sự quan tâm của dư luận. Dù chủ trương đã "mở cửa" hơn nhưng để đầu tư vào đây là điều không hề dễ dàng, đồng thời đòi hỏi phải hết sức thận trọng, bài bản, lấy bảo tồn thiên nhiên, đa dạng sinh học là yếu tố hàng đầu.

Suốt nhiều năm qua, không ít các doanh nghiệp đã khảo sát với mong muốn đầu tư phát triển du lịch ở Vườn quốc gia Bạch Mã (huyện Phú Lộc, TP Huế), nhưng vì yêu cầu chặt chẽ về bảo tồn, các giải pháp bảo vệ môi trường… đã khiến cho câu chuyện chỉ nằm trên giấy.

"Đà Lạt, Sa Pa của miền Trung"

Sau khi Bộ NN&PTNT (nay là Bộ Nông nghiệp và Môi trường) phê duyệt "Đề án du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, giải trí Vườn quốc gia Bạch Mã giai đoạn 2024-2030", Vườn quốc gia Bạch Mã đã thông báo việc cho thuê môi trường rừng để kinh doanh du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng và giải trí. Việc kêu gọi đầu tư vào Bạch Mã là bước đột phá, kỳ vọng mở ra nhiều cơ hội cho phát triển du lịch tại địa phương.

Mục tiêu của Đề án sẽ từng bước hoàn thiện hạ tầng kỹ thuật, hạ tầng du lịch và thiết lập 14 tuyến và 12 điểm du lịch hấp dẫn. Đến năm 2030, thu hút được 5-10 nhà đầu tư từ nguồn vốn xã hội hóa để kinh doanh phát triển du lịch dịch vụ. Phấn đấu đến năm 2030 và các năm tiếp theo, lượng khách tham quan hằng năm đạt trên 300.000 lượt tại các điểm và tuyến du lịch tại Vườn quốc gia Bạch Mã; tốc độ tăng trưởng bình quân từ 15%; doanh thu du lịch đạt 100-150 tỉ đồng. Việc phát triển du lịch dịch vụ cũng sẽ tăng nguồn thu để tái đầu tư hiệu quả Phương án quản lý, bảo tồn và phát triển rừng bền vững Vườn quốc gia Bạch Mã, giai đoạn 2021 - 2030.

Vườn quốc gia Bạch Mã là phần cuối của dãy Trường Sơn Bắc, có địa hình đa dạng, chuyển tiếp từ vùng núi thấp đến đai cao trên 1.712m, nằm trong vùng khí hậu nhiệt đới gió mùa và được xem là "Đà Lạt, Sa Pa của miền Trung". Hiện nay vườn có tổng diện tích tự nhiên hơn 37.423 ha và nổi tiếng về đa dạng sinh học. Với nhiều tiềm năng và lợi thế, Đề án của Bộ Nông nghiệp và Môi trường đã quy hoạch phát triển du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, giải trí tại 12 điểm với diện tích hơn 2.535 ha, gồm: Đỉnh núi Bạch Mã; chân núi Bạch Mã; Hồ Truồi; khu vực ColdeBay (Mỏ Rang); Khe Ao; Thác trượt Bạch Mã; Khe Su; điểm du lịch Đá Dựng; Nhị Hồ; Thác Mơ; Thác Phướn; Chà Măng - Thượng Nhật. Cùng với đó là quy hoạch 14 tuyến du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, giải trí với tổng diện tích là 1.653,9 ha, tổng chiều dài các tuyến hơn 182 km. Nguồn vốn thực hiện đề án khoảng hơn 2.000 tỉ đồng, gồm nguồn ngân sách, nguồn thu hoạt động sự nghiệp của Vườn quốc gia Bạch Mã và nguồn xã hội hóa từ kêu gọi đầu tư.

"Mở cửa" nhưng thực hiện chặt chẽ

Ông Nguyễn Vũ Linh, Giám đốc Vườn quốc gia Bạch Mã cho biết, sau khi các tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân nộp hồ sơ đơn vị sẽ tổ chức chấm điểm với những yêu cầu chặt chẽ, tuân thủ các quy định tại Nghị định 91/2024/NĐ-CP và các yêu cầu liên quan khác. Do đó, khả năng sẽ còn tiếp nhận hồ sơ nhiều đợt khác nhau.

Vườn quốc gia Bạch Mã sẽ chấm điểm hồ sơ đăng ký thuê môi trường rừng theo các tiêu chí, như năng lực, kinh nghiệm của nhà đầu tư liên quan đến hoạt động du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, giải trí; phương án tổ chức kinh doanh phù hợp với Đề án; phương án tài chính, dự kiến nguồn thu và giá chi trả cho việc thuê môi trường rừng; phương án xử lý tài sản sau khi hết thời hạn hợp đồng; cam kết thời gian triển khai thi công dự án (nếu có), thời gian hoàn thành đưa vào khai thác; các điều kiện chuyên môn khác về quản lý rừng bền vững… Đặc biệt, phương án đầu tư, xây dựng phù hợp với Đề án được duyệt, hạn chế tối đa các ảnh hưởng tiêu cực đến rừng; xây dựng các công trình ở những nơi đất chưa có rừng hoặc các khoảng trống dưới tán rừng nhằm hạn chế việc ảnh hưởng tiêu cực đến các hệ sinh thái rừng hiện có khi cho phép làm du lịch sinh thái.

> *"Việc phát triển du lịch ở đây phải tinh tế và tôn trọng tuyệt đối cảnh quan tự nhiên, tránh mô hình đại trà, xây dựng bê tông hóa hoặc khu vui chơi thương mại hóa… nơi đây."*
>
> **(Ông HOÀNG PHƯỚC NHẬT, Phó Giám đốc Sở Du lịch TP Huế)**

Hải Vọng Đài ở đỉnh Bạch Mã là điểm đến lý tưởng, ngắm cảnh toàn bộ vùng núi rừng và cảnh quan tự nhiên

Du khách trải nghiệm ngắm bình minh ở Bạch Mã

Theo ông Linh, để triển khai đầu tư vào Bạch Mã phải qua các bước thủ tục rất chặt chẽ. Đơn vị "mở cửa" để kêu gọi đầu tư nhưng phải bài bản, tuân thủ nghiêm ngặt các quy định về lâm nghiệp, xây dựng, phù hợp với quy hoạch của ngành và địa phương; đặc biệt là chặt chẽ về bảo tồn, chứ không phải làm bất chấp để làm kinh tế. Nhắc lại những năm trước đây, ông Linh cũng cho biết nhiều doanh nghiệp đã khảo sát Bạch Mã, có đơn vị lập đề án phát triển du lịch ở đây và tổ chức các hội thảo tham vấn nhưng sau đó do vướng mắc các quy định pháp luật nên đã phải dừng. Cùng với đó, một số đơn vị muốn khai thác Bạch Mã theo kiểu "đại trà"; có đơn vị lập đề xuất về xây dựng cáp treo lên Bạch Mã nhưng không phù hợp thực tế. "Tôi tin rằng lần này là cơ hội thực sự để phát triển du lịch tại Bạch Mã, bởi có hướng dẫn pháp lý rõ ràng và được thẩm định kỹ, đã được Bộ Nông nghiệp và Môi trường phê duyệt Đề án. Các doanh nghiệp cũng thực sự quan tâm về việc thuê môi trường rừng, dựa vào rừng để phát triển dịch vụ du lịch và qua đó, chủ rừng cũng có thêm thu nhập để quay trở lại đầu tư bảo vệ rừng và bảo tồn sinh thái", ông Linh nhấn mạnh.

Nên khai thác thế nào?

Nhiều chuyên gia khẳng định, Vườn quốc gia Bạch Mã sở hữu nhiều lợi thế và tiềm năng để phát triển du lịch sinh thái bền vững.

Việc khai thác cần được thực hiện bài bản, đồng bộ và chú trọng đến bảo vệ môi trường, nhằm đưa Bạch Mã trở thành điểm đến hấp dẫn trong bản đồ du lịch Việt Nam.

Hiện nay, vườn đang kết nối khai thác một số tour, tuy nhiên lượng du khách đến đây vẫn còn hạn chế so với tiềm năng và thế mạnh của vườn. Theo thống kê, trong năm 2024, Bạch Mã đón hơn 21.000 lượt khách, trong đó gần 5.000 lượt khách quốc tế. Ông Hoàng Phước Nhật, Phó Giám đốc Sở Du lịch TP Huế, nhận định: Vườn quốc gia Bạch Mã mở cửa cho thuê môi trường rừng để phát triển du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, giải trí là một chủ trương có tiềm năng lớn, nhưng cũng cần được thực hiện rất thận trọng, nhằm đảm bảo phù hợp với định hướng phát triển bền vững của TP Huế và không ảnh hưởng đến hệ sinh thái quý giá nơi đây. "Từ góc nhìn của ngành du lịch địa phương, Vườn quốc gia Bạch Mã cần được phát triển theo mô hình du lịch sinh thái chất lượng cao, quy mô nhỏ, có kiểm soát chặt chẽ, lấy "bảo tồn - trải nghiệm - giáo dục" làm trọng tâm. Việc phát triển du lịch ở đây phải tinh tế và tôn trọng tuyệt đối cảnh quan tự nhiên; tránh mô hình đại trà, xây dựng bê tông hóa hoặc khu vui chơi thương mại hóa nơi đây", Phó Giám đốc Sở Du lịch TP Huế nhấn mạnh.

Theo ông Nhật, nên tổ chức các dịch vụ và khai thác Bạch Mã theo hướng phát triển du lịch sinh thái, trải nghiệm bền vững, trong đó ưu tiên tổ chức tour khám phá thiên nhiên như trekking, tham quan thác Đỗ Quyên, Ngũ Hồ, Hải Vọng Đài; hay chương trình "Đêm rừng Bạch Mã" quan sát động vật hoang dã vào ban đêm dưới sự hướng dẫn của chuyên gia. Cần tăng cường dịch vụ hướng dẫn viên chuyên nghiệp về rừng, sinh thái học để nâng cao trải nghiệm và hiểu biết cho du khách. Ngoài ra, nên phát triển các dịch vụ nghỉ dưỡng quy mô nhỏ, thân thiện với môi trường. Xây dựng khu nghỉ dưỡng sinh thái thấp tầng, diện tích nhỏ, lắp ghép tạm và hài hòa với thiên nhiên; mô hình homestay hoặc eco-lodge có thể gắn với cộng đồng dân cư ven rừng. Ứng dụng công nghệ trong quản lý du lịch, đặt vé trực tuyến để giới hạn số lượng khách vào từng khu vực hằng ngày; có ứng dụng cung cấp bản đồ sinh thái, thông tin thảm thực vật, cảnh báo thời tiết nâng cao trải nghiệm cho du khách.

Đặc biệt, có sự phối hợp chặt chẽ giữa Vườn quốc gia Bạch Mã với ngành du lịch và cộng đồng, đảm bảo mọi hoạt động du lịch đều tuân thủ các nguyên tắc bảo tồn, đúng với quy hoạch của Huế về "du lịch xanh - sạch đặc sắc"…■

Hoàn thiện pháp luật để báo chí phát triển

Bài 2: TẠO ĐÀ CHO BÁO CHÍ BỨT PHÁ

● THU SÂM - HỒNG GẤM - ĐÌNH TOÁN

Dự án Luật Báo chí (sửa đổi) lần này cần tháo gỡ các điểm nghẽn, đặc biệt là ở kinh tế báo chí, mô hình tổ chức, cơ chế hoạt động và quyền tự chủ của cơ quan báo chí, để thực sự "mở đường" cho báo chí Việt Nam phát triển trong kỷ nguyên mới.

Để báo chí phát triển trong kỷ nguyên mới, cần tạo hành lang pháp lý thông thoáng Ảnh: QUÝ LƯỢNG

Việc sửa đổi Luật Báo chí lần này được kỳ vọng sẽ bổ sung cơ bản, hình thành không gian, cơ chế, tạo hành lang pháp lý để báo chí phát triển, giúp người làm báo có thể yên tâm làm nghề trong những năm tới. Trong dự thảo luật có nội dung đáng chú ý, thu hút nhiều ý kiến đóng góp của các chuyên gia, nhà báo là vấn đề kinh tế báo chí.

Ông Lê Quốc Vinh, Chủ tịch Le Group cho rằng, dự thảo luật đưa ra điều kiện cho các cơ quan báo chí phát triển mô hình tổ hợp truyền thông thì nên cho họ quyền phát triển hệ sinh thái theo nhu cầu của mình. Cần có quy định chặt chẽ, cụ thể để các cơ quan báo chí sau này phát triển tự do kinh doanh, tự do liên kết. Theo ông Vinh, báo chí hiện có bốn nguồn thu chính: Một là nguồn thu từ doanh nghiệp như quảng cáo, phi quảng cáo (và các đại lý quảng cáo). Chẳng hạn doanh nghiệp có nhu cầu rất lớn trong việc hợp tác với các cơ quan báo chí để hỗ trợ họ phát triển thương hiệu. Các cơ quan báo chí có thể tận dụng điều đó để phát triển thế mạnh, nếu đưa ra sản phẩm chiến lược tốt, bán được giá trị đặc trưng của mình, đây sẽ là nguồn thu rất lớn.

Hai là doanh thu từ dự án xã hội gồm các hợp tác mang tính chiến lược, đa dạng nhằm thúc đẩy tác động kinh tế xã hội, môi trường, chính trị, văn hóa. Nhiều doanh nghiệp muốn hợp tác với các cơ quan báo chí phát triển các dự án bảo vệ môi trường, chuyển đổi xanh, dự án giáo dục mở ra những mô hình kinh doanh mới, thay đổi nhận thức của xã hội, thay đổi thói quen người tiêu dùng… Ba là doanh thu từ độc giả, các nguồn thu từ "bán" nội dung cho người đọc, thông qua các nền tảng truyền thống và nền tảng số. "Một số cơ quan báo chí đã phát triển mô hình thu phí nhưng khó thực hiện vì lâu nay độc giả quen đọc miễn phí", ông Lê Quốc Vinh chia sẻ. Theo Chủ tịch Le Group, xu hướng này chỉ thành công khi các cơ quan báo chí đồng lòng chuyển hướng.

Bên cạnh đó, ông cho rằng, nguồn thu thứ tư của các cơ quan báo chí là từ hoạt động tự doanh gồm hoạt động kinh doanh sản phẩm và dịch vụ của cơ quan báo chí, dựa trên hệ sinh thái báo chí. Nguồn này ngày càng quan trọng với các cơ quan báo chí. Hoạt động tự doanh của cơ quan báo chí có thể phát triển nhưng cần kiểm soát để không xa rời hoạt động cốt lõi. "Vì vậy, tôi đề xuất đưa vào dự thảo luật làm sao mở điều kiện cho các cơ quan báo chí chủ động phát triển hệ sinh thái báo chí, khai thác các nguồn lực dữ liệu riêng, tạo ra nguồn lực phát triển riêng", ông Lê Quốc Vinh nêu ý kiến. Đồng quan điểm về nguồn thu cho báo chí, nhà báo Phùng Công Sưởng, Tổng Biên tập Báo *Tiền Phong* cho rằng, các cơ quan báo chí có bốn nguồn thu: Từ hoạt động báo chí (bán báo giấy, bán bản quyền nội dung), từ ngân sách nhà nước, từ các hoạt động kinh tế khác phù hợp với quy định của pháp luật và nguồn thu nhận các khoản tài trợ, viện trợ theo quy định của pháp luật.

Tuy nhiên theo ông Sưởng, hiện nay, cả bốn nguồn thu đều đang gặp thách thức. Việc bán báo in đang sụt giảm nhanh chóng. Báo điện tử gần như không có doanh thu khi phần lớn nội dung đang được phát miễn phí. Cùng với đó, nguồn ngân sách chỉ đáp ứng rất hạn chế cho một số cơ quan báo chí lớn. Nguồn từ quảng cáo trên báo in thì không còn thịnh hành; còn nguồn tài trợ thì hiếm hoi và không ổn định... Thực tế báo in hiện nay, theo ông Sưởng là bán giấy và công sức lao động chứ không phải bán giá trị nội dung, bởi nội dung chất lượng đến mấy, giá bán vẫn giữ nguyên. "Câu hỏi đặt ra là báo chí đang sống bằng gì và phát triển bằng gì? Muốn báo chí phát triển phải định hướng kinh tế báo chí, không có thực lực không phát triển được", ông Sưởng nêu quan điểm.

Tổng Biên tập Báo *Tiền Phong* cho rằng, nếu không có cơ chế phù hợp sẽ không thể phát triển nền kinh tế báo chí vững mạnh. Theo ông Sưởng, báo chí hoạt động hiện nay được định nghĩa là cơ quan sự nghiệp có thu, nhưng đang hoạt động theo mô hình doanh nghiệp. Nếu không giải quyết được bài toán kinh tế báo chí, báo chí không thể phát triển. Theo đó, Luật Báo chí (sửa đổi) lần này cần tháo gỡ các điểm nghẽn, đặc biệt là ở kinh tế báo chí, mô hình tổ chức, cơ chế hoạt động và quyền tự chủ của cơ quan báo chí, để thực sự "mở đường" cho báo chí Việt Nam phát triển chuyên nghiệp, hiện đại và hội nhập.

Ông Nguyễn Thanh Lâm, Tổng Giám đốc Đài truyền hình Việt Nam (VTV) cho rằng, để báo chí phát triển trong kỷ nguyên mới, cần xác định rõ mô hình đơn vị sự nghiệp công lập của cơ quan báo chí. Bên cạnh đó, theo ông Nguyễn Thanh Lâm, cần bổ sung những điều cấm đối với cơ quan báo chí, trong đó có việc không được khoán doanh thu cho phóng viên. "Về lâu dài, đây là mầm họa. Việc khoán doanh số gây bức xúc cho nhiều anh em phóng viên, dẫn đến nguy cơ tha hóa về nội dung và tha hóa trong cơ quan báo chí", ông Lâm cho biết. Cũng theo ông Nguyễn Thanh Lâm, không thể giải quyết kinh tế báo chí bằng việc ép doanh số cho phóng viên mà phải tìm mô hình kinh doanh khác. "Phóng viên phải làm việc trong sự khách quan, trung lập nhất và không bị sức ép về doanh số. Cần đưa vào luật việc cấm giao khoán doanh số cho phóng viên mới có báo chí tử tế được", Tổng Giám đốc VTV nhận định.

Nhiều ý kiến cho rằng, mặc dù hướng đến tự chủ nhưng báo chí vẫn là lĩnh vực đặc thù cần sự bảo trợ của Nhà nước và sự đồng hành của xã hội. Luật Báo chí (sửa đổi) cần tạo hành lang pháp lý đầy đủ, minh bạch, rõ ràng để báo chí có thể chủ động, sáng tạo trong phát triển mô hình kinh tế riêng, đảm bảo mục tiêu độc lập tài chính, đồng thời giữ vững tôn chỉ, đạo đức nghề nghiệp của nền báo chí cách mạng. ■

"ĐU IDOL" QUỐC NỘI

Bài 2:

Từ sân khấu thần tượng đến chuỗi giá trị văn hóa kinh tế Việt Nam

● **THÙY TRANG - NGỌC NHIÊN - ĐÌNH TOÁN**

Những concert "cháy vé" liên tiếp của nghệ sĩ Việt thời gian qua không chỉ khẳng định sức hút mạnh mẽ của các thần tượng trong nước, mà còn thổi bùng lên một làn sóng mới đầy triển vọng cho công nghiệp âm nhạc Việt Nam.

Âm nhạc và văn hóa truyền thống tỏa sáng tại concert "Anh trai vượt ngàn chông gai" Ảnh: BTC

Từ sân khấu biểu diễn hoành tráng, hệ sinh thái dịch vụ đồng hành, đến tác động lan tỏa về văn hóa và kinh tế, các đêm nhạc "made in Vietnam" đang từng bước khẳng định vị thế như những điểm sáng nổi bật trong chuỗi giá trị giải trí quốc gia.

Doanh thu khủng, giá trị không dừng ở con số

Chỉ trong vòng chưa đầy hai năm, các chuỗi concert của thần tượng Việt đã phá vỡ mọi giới hạn trước đó của thị trường âm nhạc nội địa. Ví dụ điển hình là *Anh trai vượt ngàn chông gai* - concert có tới 20.000 vé bán hết trong 90 phút, với mức giá từ 800.000 đến 8 triệu đồng/vé. Không chỉ có lợi nhuận từ bán vé, "nguồn lực" từ concert còn đến từ hệ sinh thái dịch vụ đi kèm, với việc bán áo thun, móc khóa, photobook in hình nghệ sĩ, thực phẩm - đồ uống, dịch vụ du lịch - lưu trú, sản phẩm quảng bá vùng miền… Các đêm nhạc đã trở thành một mắt xích trong chuỗi giá trị giải trí, tiêu dùng và văn hóa.

Tập đoàn Yeah1, đơn vị tổ chức nhiều concert đình đám, ghi nhận kết quả kinh doanh ấn tượng trong năm 2024, đặc biệt trong lĩnh vực giải trí. Các chương trình như *Anh trai vượt ngàn chông gai 2024, Chị đẹp đạp gió 2024...* liên tục đứng top 1 lượt xem trên nhiều nền tảng, đặc biệt là trên sóng VTV3 Đài Truyền hình Việt Nam.

"Thừa thắng xông lên", tập đoàn này đã tổ chức thành công những đêm đại nhạc hội concert với tốc độ "hết sạch vé", có đợt nhanh nhất chỉ trong vòng 40 phút kể từ khi mở bán. Các đêm concert này thu hút lượng khán giả đông không kém gì những đêm diễn đình đám của các ban nhạc nổi tiếng thế giới, cho thấy tiềm năng phát triển trong mảng sự kiện trực tiếp.

Về kết quả tài chính, YeaH1 ghi nhận doanh thu năm 2024 đạt 1.007 tỉ đồng, tăng 2,4 lần so với năm 2023. Lợi nhuận sau thuế xấp xỉ 127 tỉ đồng, tăng 4,8 lần so với năm trước. Đây là mức lãi cao nhất trong 6 năm qua và cao thứ nhì kể từ khi doanh nghiệp này công bố thông tin vào năm 2013. Doanh thu từ quảng cáo và tư vấn truyền thông đạt 845 tỉ đồng, tăng 4 lần so với năm trước.

Ngoài các concert thần tượng, chương trình *Hò dô, Lễ hội Âm nhạc Quốc tế TP.HCM,* cũng là một điểm sáng về tiềm năng kinh tế - văn hóa từ âm nhạc. Được tổ chức quy mô, miễn phí vé vào cổng, chương trình thu hút hàng chục nghìn khán giả trong và ngoài nước, với sự góp mặt của nghệ sĩ Việt và quốc tế đến từ Pháp, Bỉ, Nhật Bản, Cuba, Hàn Quốc, Mỹ… Không chỉ là sự kiện âm nhạc, *Hò dô* còn kết nối ngành du lịch - khách sạn - ẩm thực - truyền thông, tạo nên một mô hình kinh tế tổng hợp từ văn hóa. Lễ hội đã mở rộng khái niệm "concert" từ một sự kiện thương mại sang hình thức phi lợi nhuận, định hướng công cộng, nhưng vẫn tạo ra giá trị kinh tế gián tiếp rất lớn, thông qua chi tiêu của khán giả, khách du lịch và doanh nghiệp tham gia.

Sự đầu tư chuyên nghiệp và sáng tạo, tiệm cận tiêu chuẩn quốc tế

Việc một chương trình có thể bán ra 20.000 vé trong vòng chưa đầy 90 phút không phải chỉ là kết quả của hiệu ứng người nổi tiếng, đó là thành quả của một quá trình tổ chức bài bản, từ thiết kế sân khấu, quản lý dòng người, vận hành kỹ thuật, đến bảo đảm an ninh, truyền thông và điều phối hậu trường. Những yếu tố tưởng như nằm trong hậu trường ấy chính là cốt lõi làm nên chuẩn mực cho một concert chuyên nghiệp và Việt Nam đang từng bước chạm được vào điều đó.

Doanh thu bán các món đồ lưu niệm từ concert cũng giúp BTC "hốt bạc" Ảnh: NAM ANH

MC Vũ Mạnh Cường, người từng được mời dẫn dắt chương trình *Asia Artist Awards 2019* tại SVĐ Mỹ Đình, nhớ lại cảm giác choáng ngợp khi lần đầu trải nghiệm một sự kiện âm nhạc quốc tế quy mô lớn do ê kíp Hàn Quốc thực hiện: "Tôi vô cùng ấn tượng với cách họ tổ chức. Nhưng điều khiến tôi xúc động hơn cả là sự cuồng nhiệt của khán giả. Họ đã lấp đầy sân Mỹ Đình, tạo nên một bầu không khí bùng nổ. Những cánh cửa, rào chắn gần như không thể cản nổi dòng người hâm mộ đến từ khắp nơi trên thế giới. Giữa khung cảnh đó, tôi chợt nghĩ: Bao giờ Việt Nam mới có một show diễn hoành tráng như thế? Khi ấy, câu trả lời vẫn còn rất xa…".

Nhưng chỉ sau vài năm, chính Việt Nam cũng đã làm được những concert mà theo lời anh, là "đỉnh của đỉnh", với số lượng khán giả khủng từ 15.000-20.000 người và cách vận hành không thua kém các nước có nền công nghiệp âm nhạc phát triển. Từ góc nhìn của người làm nghề lâu năm, MC Vũ Mạnh Cường cho rằng, đó là tín hiệu đẹp của "buổi bình minh" trong ngành công nghiệp âm nhạc Việt.

Theo nam MC, bên cạnh những chương trình thương mại lớn, các sự kiện có yếu tố cộng đồng và chính thống như *Hò dô* hay *Mùa xuân thống nhất* do Bộ VHTTDL tổ chức dịp Đại lễ 30.4 vừa qua, chứng minh Việt Nam hoàn toàn có thể làm nên những concert quy mô, mang tầm văn hóa đối ngoại. Không gian công cộng được sử dụng hợp lý, giao thông được điều tiết nhịp nhàng, các tiết mục nghệ thuật được dàn dựng sáng tạo và gây ấn tượng mạnh về mặt thị giác, cảm xúc.

Nhìn từ hiện tượng khán giả "đu idol" trong nước, nhạc sĩ Lê Minh Sơn nhận định: "Đó là điều rất đáng mừng. Các bạn trẻ chỉ yêu thích khi họ cảm thấy nghệ sĩ thực sự có điều gì hay ho để theo đuổi. Điều đó chứng tỏ các nghệ sĩ Việt đang nỗ lực bắt kịp xu hướng, đầu tư chỉn chu cả về hình thức lẫn nội dung. Những gì không hay, không chất lượng thì sớm muộn cũng bị đào thải. Tôi tin vào lớp trẻ, họ là tương lai và họ đủ tỉnh táo để lựa chọn điều gì nên giữ lại, điều gì nên thay đổi để làm cho nền âm nhạc Việt tốt hơn".

Từ những bước đi đầu tiên, chúng ta đã không còn "chập chững" mà đang tăng tốc đầy tự tin. Nếu tiếp tục duy trì chất lượng, chuyên nghiệp hóa quy trình tổ chức và chú trọng đào tạo nguồn nhân lực, từ nghệ sĩ đến đội ngũ sự kiện, Việt Nam hoàn toàn có thể định hình một bản sắc riêng trong dòng chảy âm nhạc quốc tế. ■

(Còn tiếp)

Ra mắt sách giới thiệu kỹ thuật và công nghệ của người Việt xưa

Wings Books, thương hiệu sách trẻ của NXB Kim Đồng, vừa cho ra mắt ấn phẩm *Kỳ công diệu nghệ - Một số kỹ thuật và công nghệ trên dải đất hình chữ S trước thế kỷ XX* do nhóm tác giả Đông Nguyễn và Kaovjets Ngujens thực hiện. Sách được chia 5 phần, gồm kỹ thuật và phát kiến ở các lĩnh vực sản xuất, xây dựng, hàng hải, phục vụ đời sống và quân sự.

Nhân dịp ra mắt cuốn sách, NXB Kim Đồng - Wings Books sẽ tổ chức giao lưu với hai tác giả vào 15h ngày 24.5, tại NXB Kim Đồng. Sự kiện nhằm giúp bạn đọc hiểu thêm về những kỹ thuật và công nghệ đầy tự hào của người Việt xưa. **NHẬT HUY**

Homo Numericus - Đọc để hiểu mình trong thế giới số hóa

Công nghệ phục vụ con người, hay con người bị công nghệ kiểm soát? Đây là câu hỏi được tác giả Daniel Cohen tập trung làm rõ trong cuốn sách *Homo Numericus: Con người trong kỷ nguyên số.* Cuốn sách giúp độc giả hiểu rõ hơn về những cơ hội cũng như thách thức mà chúng ta phải đối mặt trong kỷ nguyên công nghệ. Nhân dịp ra mắt bản dịch tiếng Việt, Nhã Nam phối hợp cùng Viện Pháp tại Hà Nội tổ chức giới thiệu sách vào sáng 23.5, tại Học viện Công nghệ Bưu chính Viễn thông với sự tham gia của các chuyên gia trong lĩnh vực chuyển đổi số. **HÀ MY**

PHIM VIỆT 2025:

Bứt phá khỏi "lối mòn" và cuộc đua trăm tỉ

● **ANH HUY**

Thị trường phim Việt nửa đầu năm 2025 đang cho thấy những dấu hiệu chuyển mình đáng kể. Không chỉ tăng trưởng mạnh về doanh thu, diện mạo điện ảnh nội địa còn trở nên đa dạng hơn về thể loại, đồng thời chứng kiến sự nổi lên của nhiều đạo diễn mới. Điều này góp phần phá vỡ những lối mòn vốn tồn tại lâu nay, khi "cuộc chơi" Nghệ thuật thứ 7 thường gói gọn trong vài cái tên đạo diễn quen thuộc.

"Địa đạo: Mặt trời trong bóng tối" đạt doanh thu hơn 170 tỉ đồng, một con số hiếm có đối với dòng phim chiến tranh cách mạng

Nhiều gương mặt mới

Nếu các mùa phim trước dường như là "sân khấu" riêng của những cái tên như Trấn Thành, Lý Hải, Victor Vũ, thì năm nay, bức tranh phòng vé ghi nhận sự xuất hiện mạnh mẽ của lớp đạo diễn mới, cùng các dòng phim táo bạo, mới mẻ hơn.

Tính đến thời điểm hiện tại, đã có 8 đạo diễn Việt chạm mốc doanh thu trăm tỉ. Trong đó, Trấn Thành, Lý Hải và Victor Vũ tiếp tục giữ vững phong độ. Đáng chú ý, Victor Vũ đánh dấu sự trở lại ấn tượng với *Thám tử Kiên,* bộ phim trinh thám hiện đang dẫn đầu phòng vé với doanh thu tính đến ngày 22.5 đạt gần 240 tỉ đồng. Bám sát là *Lật mặt 8: Vòng tay nắng* của Lý Hải, với doanh thu hơn 225 tỉ đồng và được dự báo hai bộ phim sẽ còn tăng trong thời gian tới.

Bên cạnh ba tên tuổi quen thuộc, năm 2025 chào đón 5 đạo diễn mới gia nhập "câu lạc bộ trăm tỉ": Thu Trang với *Nụ hôn bạc tỉ* (trên 210 tỉ đồng), Hoàng Nam *(Đèn âm hồn* hơn 100 tỉ), Huỳnh Lập *(Nhà gia tiên* hơn 240 tỉ), Pom Nguyễn *(Quỷ nhập tràng* hơn 150 tỉ) và đặc biệt là Bùi Thạc Chuyên với bộ phim lịch sử - chiến tranh *Địa đạo: Mặt trời trong bóng tối,* đạt doanh thu hơn 170 tỉ đồng, một con số hiếm có đối với dòng phim tưởng chừng kén người xem.

Hiện tại, tổng doanh thu từ 8 bộ phim cán mốc trăm tỉ đã lên tới gần 1.700 tỉ đồng, con số vượt trội nếu so với các năm trước, nhất là khi mới chỉ qua nửa năm. Điều này cho thấy thói quen ra rạp của khán giả đang được hình thành vững chắc, đồng thời còn phản ánh sự chuyển biến tích cực trong tư duy sản xuất và cách tiếp cận của các nhà làm phim Việt.

Theo số liệu từ *Box Office Vietnam*, đơn vị theo dõi doanh thu phòng vé độc lập, tổng doanh thu phim chiếu rạp trong năm 2024 đạt hơn 4.600 tỉ đồng - cao nhất từ trước đến nay, trong đó phim Việt đóng góp khoảng 1.900 tỉ, chiếm hơn 40%. Tuy nhiên, chỉ chưa đầy 6 tháng đầu năm 2025, phim Việt đã gần chạm đến doanh thu của cả năm trước, điều này thực sự đáng chú ý.

Đa dạng thể loại

Một trong những điểm sáng đáng ghi nhận của điện ảnh Việt 2025 là sự phong phú trong thể loại phim ăn khách. Nếu như trước đây, dòng phim hài - tình cảm hay hành động nhẹ nhàng chiếm ưu thế, thì năm nay cho thấy sự mở rộng rõ rệt về đề tài và cách thể hiện.

Các phim *Bộ tứ báo thủ* và *Nụ hôn bạc tỉ* tiếp tục phát huy sức hút từ công thức hài - tình cảm quen thuộc. Trong khi đó, *Đèn âm hồn, Nhà gia tiên, Quỷ nhập tràng* lại ghi điểm với khán giả nhờ khai thác yếu tố kinh dị - tâm linh gắn liền với văn hóa và đời sống gia đình Việt. *Thám tử Kiên* là cú tái xuất đáng chú ý của dòng trinh thám ly kỳ; còn *Địa đạo* khẳng định rằng phim lịch sử - chiến tranh nếu được đầu tư đúng mức vẫn có thể thành công về doanh thu.

Ngay cả những bộ phim chưa đạt mốc trăm tỉ cũng cho thấy hiệu quả thương mại đáng kể. *Tìm xác: Ma không đầu* (Bùi Văn Hải) thu về 44 tỉ đồng; *Âm dương lộ* (Hoàng Tuấn Cường) đạt 33,7 tỉ; *Yêu nhầm bạn thân* (Nguyễn Quang Dũng - Diệp Thế Vinh) vượt mốc 21 tỉ đồng. Một trường hợp đặc biệt là phim concert *Anh trai say hi,* dù thuộc thể loại ít phổ biến, cũng ghi nhận doanh thu 15,4 tỉ đồng. Những con số này cho thấy khán giả trong nước đang ngày càng cởi mở hơn với các thể nghiệm nội dung và hình thức mới.

Bài toán chất lượng

So với năm 2024, khi chỉ hai phim *Mai* (Trấn Thành) và *Lật mặt 7* (Lý Hải) đã chiếm hơn 60% tổng doanh thu phòng vé Việt, thì năm nay, cuộc đua doanh thu đã chứng kiến sự phân tán rõ rệt. Hai phim dẫn đầu là *Bộ tứ báo thủ* và *Lật mặt 8* chỉ chiếm khoảng 530 tỉ đồng (dù *Lật mặt 8* vẫn đang trụ phòng vé nhưng dự báo khó đạt doanh thu như *Lật mặt 7*). Phần còn lại được chia đều cho các tác phẩm đến từ những gương mặt mới, phản ánh sự cân bằng và cạnh tranh lành mạnh hơn giữa các nhà làm phim. Sự dịch chuyển này cũng góp phần phá vỡ thế "độc quyền" phòng vé của một số đạo diễn quen thuộc, đồng thời thúc đẩy các nhà sản xuất đầu tư chỉn chu hơn về kịch bản, kỹ thuật và thông điệp để giữ chân khán giả.

Dẫu thị trường đang khởi sắc, nhưng vẫn tồn tại nhiều băn khoăn… Không ít bộ phim dù còn nhiều hạn chế về kịch bản, kỹ thuật hay chiều sâu nghệ thuật, nhưng vẫn đạt doanh thu cao nhờ chiến lược quảng bá rầm rộ và hiệu ứng truyền thông. Bên cạnh đó, năm 2025 cũng ghi nhận những lùm xùm liên quan đến truyền thông tiêu cực trong giới làm phim. Nhiều đạo diễn, nhà sản xuất đã công khai phản ứng trước việc tác phẩm của họ bị bôi nhọ, lan truyền thông tin sai lệch, gây ảnh hưởng đến hình ảnh và kết quả phát hành.

Dễ nhận thấy, điện ảnh Việt đang trong giai đoạn chuyển mình mạnh mẽ, đặc biệt là ở phương diện thị hiếu khán giả và cơ hội cho những gương mặt mới. Tuy nhiên, cần nhìn nhận thẳng thắn rằng, còn quá sớm để đưa ra đánh giá toàn diện cho năm 2025, khi mới chỉ đi qua nửa chặng đường.

Dù vậy, những tín hiệu tích cực trong nửa đầu năm là cơ sở vững chắc để kỳ vọng vào một nền điện ảnh Việt đa dạng hơn về đề tài, phong phú hơn về hình thức thể hiện và công bằng hơn trong cơ hội phát triển. Khán giả Việt hoàn toàn có quyền trông đợi vào những tác phẩm chất lượng, mang dấu ấn riêng biệt và phản ánh được tâm thế của công chúng đương đại. Sự phát triển bền vững của điện ảnh nội địa, suy cho cùng, vẫn phụ thuộc vào tính nghiêm túc trong sáng tạo và cam kết lâu dài của những người làm nghề. ■

Cảnh trong phim "Thám tử Kiên" **Ảnh: NSX**

Kịch thiếu nhi hè *Ngày xửa ngày xưa trở lại*

Vở kịch thiếu nhi Ngày xửa ngày xưa 36: *Hậu duệ Thần Mặt Trời* do Nhà hát Kịch IDECAF sản xuất sẽ chính thức công diễn từ 24.5, tại Nhà hát Bến Thành (Quận 1, TP.HCM). Đây là tác phẩm tiếp nối hành trình nghệ thuật bền bỉ và đặc sắc của chuỗi kịch *Ngày xửa ngày xưa*, một thương hiệu gắn liền với tuổi thơ nhiều thế hệ khán giả.

Vở kịch kéo dài suốt một năm, từ 24.5.2025 đến 24.5.2026, với các suất diễn định kỳ vào cuối tuần, đặc biệt phục vụ thiếu nhi dịp hè 2025. Bốn suất diễn đầu tiên sẽ diễn ra vào 16h và 20h ngày 24.5.2025; 9h30 và 16h ngày 25.5.2025.

Hậu duệ Thần Mặt Trời là tác phẩm thần thoại Hàn Quốc được Việt hóa với phong cách hài hước, sinh động nhưng vẫn chứa đựng nhiều thông điệp sâu sắc. Câu chuyện xoay quanh cuộc chiến giữa loài người và yêu tinh Dokkaebi, cùng hành trình lập quốc của hậu duệ Thần Mặt Trời - Đàn Quân, người mang thiên mệnh trở thành vị vua đầu tiên của xứ sở Đàn Hương. Vở kịch hấp dẫn bởi cốt truyện thần thoại pha màu sắc dân gian, đồng thời còn lồng ghép khéo léo các bài học về lòng nhân ái, giá trị gia đình, bảo vệ môi trường và lựa chọn giữa cái thiện và cái ác.

Hậu duệ Thần Mặt Trời của tác giả: Mai Khắc Thảo; đạo diễn: Vũ Đình Toàn; quy tụ các nghệ sĩ: Hồng Ánh, Thanh Thủy, Bạch Long, Đại Nghĩa, Mỹ Duyên, Hoàng Trinh, Quốc Thịnh, Quang Thảo, Đình Toàn… cùng các nghệ sĩ trẻ và diễn viên múa rối từ Nhà hát Thiếu nhi Nụ Cười. **T.T**

THÁO GỠ ĐIỂM NGHẼN VỀ BẢO VỆ QUYỀN TÁC GIẢ:

"Chìa khóa" để phát triển công nghiệp văn hóa

PGS.TS ĐỒNG ĐẠI LỘC

Trong kỷ nguyên chuyển đổi số và toàn cầu hóa mạnh mẽ, quyền tác giả ngày càng khẳng định vai trò trụ cột đối với sự phát triển lâu dài của ngành công nghiệp văn hóa và kinh tế sáng tạo. Việc gìn giữ quyền lợi hợp pháp cho người làm sáng tạo không chỉ đảm bảo sự công bằng và khuyến khích đổi mới, mà còn góp phần xây dựng hình ảnh một quốc gia đề cao tri thức, từng bước nâng tầm vị thế trên trường quốc tế.

Bảo vệ bản quyền là nhằm tạo điều kiện tốt nhất để phát triển công nghiệp văn hóa **Ảnh: INTERNET**

Trước yêu cầu hội nhập sâu rộng, đặc biệt khi tham gia các hiệp định thương mại thế hệ mới như CPTPP và EVFTA, Việt Nam đứng trước thách thức và cơ hội song hành: Khẩn trương hoàn thiện khung pháp lý và cơ chế thực thi về sở hữu trí tuệ. Trong đó, quyền tác giả trong các lĩnh vực sáng tác, ghi âm, ghi hình cần được quan tâm đặc biệt.

Những con số đáng báo động

Tuy nhiên, thực tiễn cho thấy, tình trạng vi phạm quyền tác giả vẫn diễn ra phổ biến, thậm chí công khai, gây thiệt hại lớn cho cá nhân và tổ chức sáng tạo. Đồng thời, làm suy giảm niềm tin vào hiệu lực của pháp luật. Những vụ việc cụ thể thời gian qua càng cho thấy, các điểm nghẽn cần được tháo gỡ để bảo vệ quyền tác giả một cách hiệu quả và thực chất.

Việt Nam là quốc gia có "đời sống" âm nhạc, điện ảnh, truyền hình và xuất bản sôi động. Tuy nhiên, sự sôi động ấy lại chính là "mảnh đất màu mỡ" để kẻ xấu thu lợi bất chính dựa trên sức sáng tạo của người khác. Theo báo cáo của Trung tâm Bảo vệ quyền tác giả âm nhạc Việt Nam (VCPMC), năm 2024 có hơn 79 vụ kiện liên quan đến quyền tác giả được tiến hành, chủ yếu trong lĩnh vực biểu diễn và khai thác âm nhạc qua nền tảng số. Đặc biệt, hệ thống truyền hình trả tiền K+ cũng ghi nhận tới 66.433 trường hợp vi phạm bản quyền phim truyện trên mạng, trong đó phần lớn là tái phát sóng trái phép trên các website không được cấp phép.

Đáng lưu ý, không chỉ các cá nhân mà nhiều đơn vị tổ chức sự kiện, nhà hàng, trung tâm tiệc cưới, thậm chí một số cơ quan truyền thông địa phương cũng đã từng bị khiếu nại hoặc xử lý vì sử dụng tác phẩm không xin phép. Tại TP.HCM, một trung tâm hội nghị đã sử dụng hàng chục bài hát trong buổi tiệc tri ân doanh nghiệp mà không thông qua bất kỳ thỏa thuận bản quyền nào - dẫn đến tranh chấp kéo dài suốt nhiều tháng.

Nguyên nhân của những vi phạm trên, đầu tiên nằm ở nhận thức xã hội. Nhiều người vẫn xem tác phẩm trên mạng là "hàng dùng chung", không cần xin phép hay trả tiền. Tâm lý "làm trước - xin sau", hoặc "người khác cũng làm thì tôi cũng làm" đang phổ biến, dẫn đến hành vi xâm phạm bản quyền trở nên bình thường hóa.

Cùng với đó, các quy định hiện hành còn thiếu sức răn đe. Dù Luật Sở hữu trí tuệ đã được sửa đổi bổ sung năm 2022 và được hướng dẫn bởi Nghị định 17/2023/NĐ-CP, nhưng mức xử phạt vi phạm hành chính hiện nay còn khá thấp (chỉ 5-30 triệu đồng), trong khi thiệt hại thực tế có thể gấp hàng chục lần. Việc khởi kiện dân sự thì kéo dài, khó xác định giá trị bồi thường, còn xử lý hình sự hầu như không áp dụng vì chưa đủ yếu tố cấu thành.

Hơn nữa, tổ chức đại diện quyền tác giả còn phân mảnh, thiếu liên thông dữ liệu và chưa ứng dụng công nghệ cao. Việc cấp phép, thu phí và phân phối tiền bản quyền vẫn dựa chủ yếu vào thống kê thủ công, thiếu cơ chế kiểm soát minh bạch.

Thách thức từ tốc độ phát triển của công nghệ cũng là một trong những vấn đề Việt Nam phải đối mặt. Trong khi các quốc gia tiên tiến đã ứng dụng hệ thống nhận diện nội dung tự động (Content ID), trí tuệ nhân tạo (AI), blockchain để giám sát, xác thực và tự động thanh toán tiền bản quyền, thì Việt Nam vẫn chủ yếu theo dõi thủ công, thiếu công cụ phát hiện vi phạm trên không gian mạng. Điều này khiến nhiều vụ vi phạm diễn ra công khai mà không bị ngăn chặn kịp thời.

Nguy cơ khó thu hút đầu tư, phát triển kinh tế sáng tạo

Các hiệp định thương mại thế hệ mới như CPTPP và EVFTA đặt ra yêu cầu rất cao đối với bảo hộ quyền tác giả. Cụ thể, CPTPP yêu cầu kéo dài thời hạn bảo hộ quyền tác giả lên 70 năm sau khi tác giả qua đời, trong khi EVFTA quy định phải ngăn chặn hành vi gỡ bỏ trái phép công nghệ mã hóa nội dung bảo hộ. Việc thực hiện các cam kết này không chỉ là trách nhiệm pháp lý mà còn là yếu tố quyết định khả năng hội nhập của Việt Nam với các ngành công nghiệp văn hóa toàn cầu.

Nếu không đáp ứng kịp thời, Việt Nam sẽ gặp khó trong thu hút đầu tư quốc tế vào lĩnh vực giải trí, truyền thông và sản xuất nội dung, đồng thời có nguy cơ bị khởi kiện hoặc mất uy tín trong các thỏa thuận thương mại song phương và đa phương.

Để bảo vệ quyền tác giả một cách hiệu quả và bền vững, cần một hệ thống giải pháp đồng bộ và dài hạn. Cụ thể, cần tiếp tục hoàn thiện quy định của pháp luật theo hướng nâng mức xử phạt vi phạm hành chính, mở rộng căn cứ xử lý hình sự đối với hành vi có tổ chức, gây thiệt hại lớn hoặc tái phạm. Đồng thời, khuyến khích tòa án xây dựng và công bố án lệ về tranh chấp bản quyền, tạo tiền lệ pháp lý rõ ràng.

Cơ quan quản lý cần thống nhất cơ chế quản lý bản quyền thông qua xây dựng Trung tâm quản lý tập thể quyền tác giả cấp quốc gia, tích hợp dữ liệu từ các tổ chức nghề nghiệp và ứng dụng công nghệ theo thời gian thực. Đây là mô hình đã được triển khai hiệu quả tại Hàn Quốc và nhiều nước châu Âu.

Ngoài ra, tăng cường tổ chức các chiến dịch truyền thông quốc gia để nâng cao nhận thức cộng đồng, đồng thời đưa nội dung về quyền sở hữu trí tuệ vào chương trình giáo dục phổ thông, đại học và đào tạo cán bộ ngành văn hóa, tư pháp, công an kinh tế; tăng cường hợp tác quốc tế, nhất là với các nền tảng số như YouTube, Facebook, Spotify... để tích hợp công cụ nhận diện nội dung, chia sẻ dữ liệu và xử lý vi phạm xuyên biên giới. Đồng thời, chuẩn bị sửa đổi pháp luật để xử lý các tác phẩm do trí tuệ nhân tạo tạo ra - xu hướng đã được Trung Quốc và EU bắt đầu áp dụng.

Quyền tác giả không đơn thuần là vấn đề cá nhân của người sáng tạo mà là vấn đề của pháp luật, của văn hóa và sự phát triển bền vững. Trong kỷ nguyên số, khi sáng tạo là tài sản quý giá thì việc bảo vệ người sáng tạo chính là bảo vệ tương lai văn hóa quốc gia. Đã đến lúc Việt Nam cần một bước tiến thực chất về chính sách, pháp luật và hành động cụ thể để bảo vệ quyền tác giả một cách nghiêm minh, công bằng và hiệu quả - qua đó khẳng định vị thế văn hóa, pháp lý và hội nhập trên trường quốc tế. ■

TP.HCM: # Sắp diễn ra chuỗi sự kiện *Gốm Nam Bộ - Dấu ấn trăm năm*

Nhằm tôn vinh và góp phần bảo tồn giá trị văn hóa truyền thống vùng đất Nam Bộ, Thư viện số Nguyễn An Ninh - Chuyên đề Nam Bộ, trực thuộc Quỹ Hoa Sen, phối hợp cùng các đơn vị chuyên môn tổ chức chuỗi sự kiện với chủ đề *Gốm Nam Bộ - Dấu ấn trăm năm*. Sự kiện diễn ra từ 24-31.5, tại Đường Sách TP.HCM, đồng thời phát trực tuyến trên các nền tảng số của Thư viện.

Gốm Nam Bộ hình thành từ thế kỷ XVII, theo chân cộng đồng di dân người Việt và người Hoa vào vùng đất phương Nam. Trải qua hàng trăm năm phát triển, các dòng sản phẩm như gốm Sài Gòn, gốm Biên Hòa, gốm Lái Thiêu, gốm Cây Mai, gốm Vĩnh Long, gốm An Giang... đã góp phần tạo nên diện mạo văn hóa - mỹ thuật đặc sắc của vùng đất Nam Bộ.

Chuỗi sự kiện gồm các hoạt động: Triển lãm ảnh và tài liệu chuyên đề "Đất lành hóa ngọc"; Trưng bày hiện vật và bộ sưu tập gốm tiêu biểu, kết hợp giới thiệu tài liệu số, sách chuyên đề và hệ thống thư viện điện tử. Điểm nhấn của chương trình là chuỗi tọa đàm *Gốm Nam Bộ - Hành trình di sản*, diễn ra vào các ngày 24, 25, 26, 28 và 31.5, với sự tham gia của giới chuyên gia, nghiên cứu, sưu tầm… Các tọa đàm có chủ đề gắn liền với lịch sử, giá trị và hành trình bảo tồn của các dòng gốm Nam Bộ. Cùng với đó là hoạt động trải nghiệm làm gốm thủ công, diễn ra tại Sân khấu B Đường Sách TP.HCM.

BTC kỳ vọng, thông qua sự kiện góp phần nâng cao nhận thức cộng đồng trong việc gìn giữ và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống, đồng thời tạo cầu nối giữa người làm chuyên môn, người đam mê nghiên cứu với công chúng, đặc biệt là thế hệ trẻ. **TÙNG THƯ**

ĐỒNG HÀNH VỚI NGƯỜI THÂN BỊ TRẦM CẢM:

Hãy nói con cần mẹ!

● **KHÁNH CHI**

Trầm cảm ở trẻ vị thành niên và thanh niên đang ngày càng trở thành vấn đề sức khỏe nghiêm trọng, khiến nhiều gia đình rơi vào cảm giác hoang mang, bất lực. Tại Việt Nam, trầm cảm đang có chiều hướng gia tăng, đặc biệt là trong giới trẻ. Theo ước tính của Tổ chức Y tế thế giới (WHO), đến năm 2020, trầm cảm là căn bệnh thứ hai gây hại đến sức khỏe của con người, chỉ sau tim mạch.

Workshop và Giao lưu ra mắt sách tại Hội An

Căn bệnh thầm lặng của thời đại số

Theo Tổ chức Y tế Thế giới (WHO), trung bình cứ 20 người thì có một người đang phải sống chung với bệnh trầm cảm, tương đương 5% dân số toàn cầu, với hơn 300 triệu ca được chẩn đoán. Sau đại dịch Covid-19, con số này tiếp tục tăng nhanh, phản ánh sự tổn thương kéo dài về mặt tinh thần mà nhiều người đang phải đối mặt.

Tại Việt Nam, theo báo cáo của Bộ Y tế, tỷ lệ người mắc trầm cảm dao động từ 3,1-6% tùy từng khu vực, đặc biệt cao tại các đô thị lớn - nơi áp lực học tập, công việc và nhịp sống ngày càng đè nặng lên sức khỏe tinh thần.

Điều đáng lo ngại là ngay cả ở những quốc gia phát triển, sức khỏe tâm thần được quan tâm đúng mức, thì số người trầm cảm được tiếp cận và điều trị chuyên sâu vẫn còn rất hạn chế. Trong khi đó, những người thân, đặc biệt là cha mẹ, thường không được trang bị đầy đủ kiến thức để nhận diện, hỗ trợ và đồng hành cùng người bệnh. Thiếu hiểu biết, lo lắng thái quá, thậm chí là phớt lờ các dấu hiệu sớm có thể dẫn đến nhiều hệ lụy nghiêm trọng, ảnh hưởng đến chất lượng sống và làm tăng nguy cơ tổn thương sâu hơn.

Trong thực tế, sự im lặng và khép mình của người mắc trầm cảm không chỉ khiến họ chịu đựng một mình mà còn khiến người thân rơi vào trạng thái hoang mang: Không biết bắt đầu từ đâu, nên nói gì, làm gì, hay có nên lo lắng không khi thấy con mình bỗng trở nên trầm lặng, thiếu hứng thú, xa cách với cuộc sống.

Xuất phát từ những trăn trở đó, cuốn sách *Hãy nói rằng con cần mẹ* của PGS.TS Nguyễn Phương Hoa đã ra đời như một cẩm nang tâm lý đầy thấu hiểu dành cho các bậc cha mẹ và người thân đang đồng hành cùng người trầm cảm. Không phải là sách chuyên môn khô cứng, mà là những trang viết đầy cảm xúc, giàu kinh nghiệm và ấm áp sẻ chia, cuốn sách giúp cha mẹ bước vào thế giới nội tâm phức tạp của con, học cách lắng nghe, kiên nhẫn và chữa lành, ngay cả khi chưa có chuyên gia đồng hành.

Tại buổi ra mắt sách kết hợp workshop giao lưu do Anbooks tổ chức cuối tuần qua tại TP Hội An (tỉnh Quảng Nam), không khí ấm cúng, chân thành đã thực sự trở thành không gian của sự sẻ chia. Những câu chuyện xúc động từ người đã từng bên cạnh người thân mắc trầm cảm, hay những băn khoăn từ những ai đang trên hành trình đi tìm hiểu về sức khỏe tinh thần, đã tạo nên một buổi trò chuyện giàu giá trị.

PGS.TS Nguyễn Phương Hoa là chuyên gia đầu ngành về tâm lý học, từng được đào tạo tại Nga và Pháp, nguyên Trưởng phòng Thực nghiệm và Ứng dụng Tâm lý học (Viện Tâm lý học, Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam), hiện là Viện trưởng Viện Tâm lý học và Truyền thông, Hội Tâm lý học Việt Nam, đồng thời là cố vấn diễn đàn Beautiful Mind Việt Nam, nơi kết nối những người quan tâm tới sức khỏe tinh thần.

Buổi workshop không chỉ ra mắt một cuốn sách, mà còn đánh thức nhận thức cộng đồng về trầm cảm, căn bệnh tâm thần phổ biến nhưng còn nhiều hiểu lầm. Sự kiện là lời nhắc rằng, mỗi chúng ta - dù là cha mẹ, người thân hay người đồng nghiệp - đều có thể trở thành "người chữa lành" bằng sự thấu hiểu, đồng hành và yêu thương đúng cách.

Cánh cửa cảm thông mở lối chữa lành giữa những ngày đen tối

Sau hai cuốn sách từng chạm đến trái tim độc giả là *Có một cơn đau mang tên trầm cảm* và *Khi mây đen kéo tới*, tác giả Nguyễn Thị Phương Hoa tiếp tục đồng hành cùng các bậc cha mẹ có con đang vật lộn với trầm cảm qua tác phẩm mới *Hãy nói rằng con cần mẹ*. Nếu hai cuốn sách trước nghiêng về trải nghiệm cá nhân với tư cách người mẹ có con từng mắc trầm cảm, thì lần này, tác phẩm mới được nâng tầm thành một cẩm nang mang tính học thuật - vừa giàu tri thức khoa học, vừa đậm chiều sâu cảm xúc.

Sách tập hợp của hơn 500 trích dẫn từ các nghiên cứu quốc tế mới nhất trong lĩnh vực sức khỏe tâm thần, cho thấy tác giả đã dành rất nhiều tâm huyết để cập nhật, hệ thống và chuyển hóa những dữ liệu khô khan thành lời văn gần gũi, nhẹ nhàng, dễ tiếp cận. "Tôi không viết một cuốn sách thuần túy khoa học. Tôi chỉ muốn tạo ra một người bạn đồng hành đáng tin cậy cho cha mẹ, những người đang cố gắng ở bên con mình trong những ngày tăm tối nhất", tác giả nhấn mạnh.

Ở *Hãy nói rằng con cần mẹ*, người đọc không chỉ thấy các dẫn chứng khoa học, mà còn bắt gặp chính mình trong những dòng tự sự đầy day dứt và chân thực: *Có một câu hỏi không của riêng ai, rằng: Con tôi vốn rất thông minh, nhưng trầm cảm đã khiến cháu như bị tê liệt. Cháu có thể trở thành người có ích không?; Một người cha không còn trẻ vừa kể, vừa rưng rưng cầu cứu bác sĩ: Con tôi từng hỏi chúng ta sống để làm gì? Tôi trả lời rằng sống để hạnh phúc. Nhưng cháu nói: "Con đã cố rồi, nhưng càng cố bao nhiêu, con chỉ càng đau đớn bấy nhiêu. Con muốn từ bỏ"*.

Những câu chuyện ấy không chỉ là những lát cắt cuộc sống, mà còn là minh chứng cho sự phức tạp, mơ hồ nhưng cũng đầy hy vọng trong hành trình chữa lành. Với văn phong thấu cảm và từng trải, tác giả dẫn dắt người đọc từ việc nhận diện các biểu hiện khó nắm bắt, đến việc hiểu sâu nguyên nhân tâm lý, cuối cùng là học cách đồng hành và chữa lành trong yêu thương, tôn trọng sự tự chủ của người bệnh.

Một điểm độc đáo của cuốn sách là cách tiếp cận rất nhân văn và khoa học: Không tô hồng, không bi kịch hóa, mà thẳng thắn nói về những nghịch lý thường thấy. Rằng người trầm cảm không phải là người yếu đuối hay mất động lực. Ngược lại, họ có thể mang trong mình khả năng tập trung, phân tích và nội lực đáng kinh ngạc, nếu được đặt trong một môi trường phù hợp, được trao quyền tự chủ và sự tin tưởng đúng cách.

Không chỉ dành cho các bậc cha mẹ, *Hãy nói rằng con cần mẹ* còn là một tài liệu tham khảo giá trị cho các nhà trị liệu, nhà nghiên cứu và bất kỳ ai đang quan tâm đến lĩnh vực sức khỏe tinh thần. Trong lời nhận xét của Th.S Mai Thị Việt Thắng, chuyên gia tư vấn trị liệu tâm lý: "Cuốn sách như một cánh cửa mở ra sự hiểu biết, cảm thông và yên tâm. Kể cả khi không vượt qua được trầm cảm, thì việc sống chung với nó bằng sự hiểu biết cũng đã giúp chúng ta sống nhẹ nhõm, nhân văn và ý nghĩa hơn".

Chuỗi sự kiện Workshop và Giao lưu ra mắt sách đã và đang được Anbooks tổ chức tại ba thành phố lớn: TP. Hồ Chí Minh (17.5), Hội An (18.5) và Hà Nội (24.5). Đây thực sự là diễn đàn để lắng nghe, kết nối và cùng nhau mở rộng nhận thức về một trong những vấn đề sức khỏe tâm thần đáng lưu tâm nhất hiện nay: Trầm cảm, căn bệnh không nhìn thấy nhưng luôn cần được lắng nghe. ■

Thiếu niên lên tiếng vì không gian số an toàn và khỏe mạnh

Hưởng ứng Tháng Hành động quốc gia vì trẻ em 2025 và Ngày Khoa học & Công nghệ Việt Nam (18.5), Viện Nghiên cứu Quản lý Phát triển bền vững (MSD United Way Việt Nam) phối hợp cùng TikTok Việt Nam tổ chức tọa đàm "Thiếu niên nói về An toàn số và Sức khỏe số" nhằm thúc đẩy xây dựng môi trường số an toàn, lành mạnh và có trách nhiệm cho trẻ em và thanh thiếu niên.

Sự kiện thu hút hơn 120 đại biểu tham dự, gồm thanh thiếu niên 13-16 tuổi, phụ huynh, đại diện cơ quan nhà nước, chuyên gia tâm lý - giáo dục và các nhà sáng tạo nội dung tích cực. Gần 50 thiếu niên trực tiếp bày tỏ quan điểm về việc tham gia nền tảng số, trong đó có TikTok, nơi các em tìm thấy niềm vui sáng tạo, học tập và kết nối, đồng thời nêu bật những rủi ro tiềm ẩn và mong muốn cải thiện. Các em đã nhấn mạnh rằng: "Chúng em không cần bị kiểm soát. Chúng em cần được tin tưởng, hướng dẫn và đồng hành".

Nhiều góp ý cụ thể đã được đưa ra. Bạn B.G.H (14 tuổi) đề xuất cha mẹ nên hiểu hơn về "ngôn ngữ tuổi teen" và các xu hướng mạng xã hội để tăng cường kết nối, đồng thời tôn trọng quyền riêng tư của con cái. Trong khi đó, bạn N.Đ.K (16 tuổi) đề xuất TikTok bổ sung tính năng cảnh báo nội dung độc hại, bao gồm các nút như Report (báo cáo) hoặc SOS (trợ giúp khẩn cấp), cũng như phát triển chatbot hỗ trợ sức khỏe tinh thần nhằm bảo vệ người dùng trẻ tuổi.

Tọa đàm không chỉ là diễn đàn để thanh thiếu niên được lắng nghe, mà còn là chất xúc tác quan trọng để cộng đồng, phụ huynh, nền tảng công nghệ và các nhà hoạch định chính sách cùng hành động - kiến tạo một không gian số thực sự an toàn, khai mở tiềm năng và tôn trọng giá trị của từng đứa trẻ trong thế giới số.

N.MINH

Khi các "sao" làm thương hiệu

VÂN GIANG

Trong thời đại bùng nổ công nghệ thông tin, sự phát triển mạnh mẽ của mạng xã hội, thể thao không còn chỉ là cuộc chơi trong khuôn khổ các thảm tập, sân đấu, mà còn là một "trận địa" khốc liệt của hình ảnh, truyền thông và giá trị thương hiệu. Không nằm ngoài xu hướng toàn cầu, vận động viên (VĐV) Việt Nam đang từng bước nhận thức rõ tầm quan trọng của việc xây dựng thương hiệu cá nhân.

Những bước đi chập chững

Cách đây một vài thập niên, khái niệm "làm thương hiệu" gần như không tồn tại trong từ điển của giới thể thao Việt Nam. VĐV chỉ tập trung thi đấu, còn hình ảnh cá nhân, phát ngôn trước công chúng, chiến lược truyền thông hay quản lý mạng xã hội… hầu như ít được chú ý. Không ít tài năng thể thao lặng lẽ tỏa sáng rồi cũng nhanh chóng mờ nhạt, bởi họ không biết (hoặc không thể) giữ cho mình một "ngọn lửa" truyền thông bền vững sau ánh hào quang chiến thắng.

Tuy nhiên những năm gần đây, làn sóng chuyên nghiệp hóa trong thể thao Việt Nam, cùng sự tác động mạnh mẽ của mạng xã hội, đã tạo nên chuyển biến rõ nét. Một thế hệ VĐV trẻ năng động, bản lĩnh và có hiểu biết về truyền thông bắt đầu nổi lên không chỉ với thành tích thi đấu mà còn bằng cách họ "kể" câu chuyện về chính mình.

Trên mạng xã hội, tay vợt Nguyễn Thùy Linh được đông đảo người hâm mộ yêu mến. Trang facebook cá nhân của cô có tới 159.000 người theo dõi. Hằng ngày Thùy Linh "kể" những câu chuyện, khoảnh khắc tích cực trong tập luyện, thi đấu cũng như cuộc sống. Từ đó lan tỏa lối sống tích cực và được đông đảo fan đón nhận.

Tay vợt Lê Đức Phát cũng vậy, những câu chuyện dung dị, dí dỏm của anh trong cuộc sống được "kể" một cách tích cực giúp Phát có nhiều fan theo dõi. "Một nửa" của Phát là hoa khôi môn bắn cung Đỗ Thị Ánh Nguyệt cũng vậy. Cô gái xinh đẹp này là chủ nhân của trang facebook cá nhân hấp dẫn. Hình ảnh nữ VĐV xinh đẹp, đáng yêu và những khoảnh khắc đáng nhớ trong tập luyện và thi đấu của Ánh Nguyệt đã được lan truyền rộng rãi trên mạng xã hội.

Những VĐV xuất sắc khác của thể thao Việt Nam như Nguyễn Huy Hoàng hay trước đó là Nguyễn Thị Ánh Viên cũng là những gương mặt được người hâm mộ yêu mến khi lan tỏa những hình ảnh về lối sống tích cực. Với Nguyễn Thị Oanh ("nữ hoàng điền kinh" của Việt Nam) sau kỳ SEA Games 32 rực rỡ, cô được mời hợp tác với một số thương hiệu lớn. Điều đặc biệt là Oanh không chạy theo lối mòn PR lòe loẹt, mà xây dựng hình ảnh một VĐV nghị lực, giản dị, bền bỉ đúng với con người thật của cô. Chính sự chân thật và cảm hứng ấy khiến thương hiệu "Nguyễn Thị Oanh" chạm tới trái tim người hâm mộ. Như vậy không chỉ xuất sắc về chuyên môn, các VĐV còn ghi điểm mạnh mẽ trong lòng công chúng bằng hình ảnh tích cực, phong cách sống lành mạnh và khả năng tương tác thông minh với truyền thông.

Với bóng đá, Quang Hải, Duy Mạnh, Văn Hậu… chính là những trường hợp tiêu biểu cho hình mẫu ngôi sao biết xây dựng hình ảnh. Không chỉ là "linh hồn" của U23 Việt Nam tại Thường Châu 2018, họ đã nhanh chóng trở thành gương mặt quảng cáo đắt giá, đại diện cho các nhãn hiệu trong và ngoài nước. Sự chuyên nghiệp trong ứng xử, lời ăn tiếng nói và kiểm soát đời tư giúp các cầu thủ này duy trì hình ảnh ổn định và đáng tin cậy. Họ không còn chỉ là VĐV, mà đã trở thành người truyền cảm hứng, người kể chuyện, người đại diện cho những giá trị hiện đại.

Sự chuyển mình từ bên trong hệ thống

Sự thay đổi nhận thức về thương hiệu cá nhân không chỉ đến từ phía các VĐV, mà còn từ các liên đoàn, câu lạc bộ và cơ quan quản lý nhà nước. Trong thời gian gần đây, nhiều đơn vị quản lý thể thao đã bắt đầu đưa nội dung truyền thông, hình ảnh cá nhân, kỹ năng phát ngôn… vào chương trình đào tạo cho VĐV trẻ. Một số CLB chuyên nghiệp như Hà Nội FC, Hoàng Anh Gia Lai, PVF… cũng chú trọng xây dựng đội ngũ truyền thông riêng, hỗ trợ các cầu thủ trẻ định hình phong cách và tạo dựng cá tính công chúng ngay từ sớm. Sự đầu tư này cho thấy một tư duy tiến bộ: Không chỉ đào tạo kỹ thuật, mà còn phải "nuôi dưỡng" hình ảnh.

Cặp đôi Đức Phát và Ánh Nguyệt được đông đảo người hâm mộ yêu mến

Với ngành Thể thao, các trung tâm đào tạo, huấn luyện cấp cao cũng đã tổ chức nhiều buổi sinh hoạt chuyên đề nhằm giúp cho VĐV nâng cao kỹ năng khi giao tiếp, ứng xử với giới truyền thông, người hâm mộ. Với mỗi đoàn thể thao Việt Nam, khi xuất quân thi đấu, mỗi VĐV, HLV đều ý thức được rằng, ngoài việc nỗ lực thi đấu, họ còn là các sứ giả về văn hóa, nhằm lan tỏa hình ảnh đẹp về đất nước và con người Việt Nam.

Bắt đầu từ SEA Games 28 năm 2015 trên đất Singapore, đoàn thể thao Việt Nam đã có phụ trách truyền thông riêng, làm nhiệm vụ kết nối giữa đoàn và các cơ quan thông tấn, báo chí, người hâm mộ đồng thời hỗ trợ các VĐV trong việc xây dựng hình ảnh, khi tiếp xúc với giới truyền thông, người hâm mộ.

Với lĩnh vực bóng đá, VFF cũng đã sớm xây dựng quy chế phát ngôn và sử dụng mạng xã hội đối với các tuyển thủ quốc gia. Các đội tuyển khi đi thi đấu cũng có cán bộ phụ trách truyền thông giúp lan tỏa hình ảnh của đội tuyển tới đông đảo công chúng… Từ bước manh nha, thể thao Việt Nam đang ngày càng định vị được vai trò quan trọng của việc xây dựng thương hiệu cho các VĐV để từ đó lan tỏa hình ảnh đẹp của thể thao nước nhà.

Trong thế giới phẳng hiện nay, mạng xã hội trở thành công cụ hiệu quả giúp VĐV đến gần hơn với người hâm mộ. Instagram, TikTok, Facebook, YouTube… không chỉ là nơi họ chia sẻ khoảnh khắc đời thường, mà còn là kênh "PR mềm" với giá trị thương mại rất lớn. Tuy nhiên, cũng chính vì vậy mà việc làm thương hiệu cá nhân đôi khi trở thành "con dao hai lưỡi". Không ít trường hợp VĐV bị phản ứng dữ dội chỉ vì một dòng trạng thái bộc phát, một hành động thiếu suy nghĩ. Vì thế việc xây dựng thương hiệu cá nhân đòi hỏi sự bền bỉ, trung thực và hiểu biết. Chỉ một sai lầm trong truyền thông cũng có thể làm sụp đổ hình ảnh gây dựng bao năm.

Thế giới hiện đại xem VĐV như một thương hiệu sống - một "doanh nghiệp cá nhân". Họ không chỉ bán kỹ năng, mà còn bán hình ảnh, cảm xúc và giá trị tinh thần. Cristiano Ronaldo, Naomi Osaka hay LeBron James… là minh chứng điển hình cho khả năng biến thương hiệu cá nhân thành "đế chế" kinh doanh. Với Việt Nam, dù chưa thể đạt tới quy mô như vậy, nhưng tư duy này đang dần bén rễ. Và khi VĐV Việt Nam biết làm thương hiệu cá nhân, họ không chỉ nâng tầm chính mình, mà còn góp phần quảng bá hình ảnh thể thao quốc gia ra thế giới.

Bài học ở đây không phải là "chạy theo sự nổi tiếng", mà là sự chủ động trong xây dựng hình ảnh chuyên nghiệp, minh bạch, chân thật và có định hướng. Một cú nhảy cao, một bàn thắng đẹp có thể làm nên khoảnh khắc lịch sử, nhưng một thương hiệu cá nhân mạnh mới có thể giữ cho tên tuổi ấy sống mãi trong lòng công chúng. ■

TIN THỂ THAO

Bóng đá Việt Nam được xếp vào nhóm hạt giống số 1

Thông tin từ Liên đoàn Bóng đá Việt Nam (VFF) cho biết, đội tuyển U22 Việt Nam và đội tuyển nữ quốc gia được xếp vào nhóm hạt giống số 1 tại SEA Games 33, diễn ra vào tháng 12 ở Thái Lan.

Theo đó, môn bóng đá nam SEA Games 33 sẽ có 11 đội tham dự, được chia thành 3 bảng (2 bảng 4 đội và 1 bảng 3 đội), đội tuyển U22 Việt Nam được xếp vào nhóm 1 cùng với Thái Lan và Indonesia. Đối với môn bóng đá nữ, 9 đội tuyển tham dự được chia thành 3 bảng, mỗi bảng 3 đội. Nhóm hạt giống 1 gồm Thái Lan (đội chủ nhà, mã A1), Việt Nam và Myanmar; nhóm 2 gồm Campuchia, Philippines, Singapore; nhóm 3 gồm Malaysia, Lào, Indonesia. **S.V**

CLB CAHN về nhì tại Cup C1 Đông Nam Á

CLB CAHN và Buriram United đã tạo ra cuộc rượt đuổi tỉ số nghẹt thở trong 120 phút hiệp chính và hiệp phụ, nhưng cuối cùng đội bóng ngành Công an để thua ở loạt sút luân lưu đầy tiếc nuối tại trận chung kết lượt về C1 Đông Nam Á 2024/2025.

Dẫn 2-0 trong hiệp 1 ngay trên sân khách tối 21.5 nhưng sang hiệp 2, CAHN đã để đội chủ nhà cầm hòa và trận đấu đầy cảm xúc đã khép lại với tỉ số 3-3 trong thời gian thi đấu chính thức. Ở loạt sút luân lưu, đáng tiếc đội CAHN đã để thua 2-4 và đành lỗi hẹn với Cup vô địch Giải C1 Đông Nam Á.

V.S

Ngày hội Billiards tại thành phố mang tên Bác

● VĨNH HY

TP.HCM đang và sẽ là điểm đến của các cơ thủ hàng đầu thế giới khi địa phương này đăng cai tổ chức 2 giải Billiards Carom 3 băng quốc tế, đó là World Cup HCMC và SCTV Cup. Đây là vinh dự đặc biệt của Billiards Carom 3 băng Việt Nam nói chung và TP.HCM nói riêng trong việc thu hút sự quan tâm từ các cơ thủ trong nước và thế giới, cũng như đông đảo người hâm mộ môn thể thao này tại Việt Nam.

Hôm nay 23.5 tại NTĐ Nguyễn Du (quận 1, TP.HCM) sẽ diễn ra vòng thi đấu chính thức tại World Cup HCMC 2025. Những cơ thủ hàng đầu Việt Nam như Trần Quyết Chiến, Trần Thanh Lực, Bao Phương Vinh cùng các cao thủ hàng đầu thế giới như Dick Jaspers (Hà Lan), Cho Myung Woo (Hàn Quốc), Eddy Merckx (Bỉ), Tayfun Tasdemir (Thổ Nhĩ Kỳ), cùng những cái tên xuất sắc nhất vượt qua vòng loại sẽ trải qua một ngày thi đấu căng thẳng, để tìm 16 cơ thủ xuất sắc nhất ở 8 bảng đấu vào vòng Knock-out. Đây sẽ là ngày thi đấu nặng nhất giải khi mỗi cơ thủ ở vòng đấu chính sẽ phải đánh 3 trận liên tục, điều này đòi hỏi mỗi người phải giữ được sự tập trung cũng như khả năng duy trì phong độ và cảm giác thi đấu. Đây hứa hẹn cũng là ngày mà người hâm mộ sẽ chứng kiến những cuộc tranh tài hấp dẫn, những đường cơ hay và những Series điểm chất lượng.

Đây là một trong những giải đấu danh giá nhất của bộ môn Carom 3 băng, nằm trong hệ thống giải đấu thường niên của Liên đoàn Billiards Carom thế giới (UMB), thu hút sự tham gia của những cơ thủ xuất sắc nhất trên toàn cầu. Từ năm 2015 đến nay (trừ 2 năm gián đoạn do dịch Covid-19 là 2020 và 2021), World Cup HCMC đã được tổ chức thành công với sự tham dự của rất nhiều cơ thủ hàng đầu thế giới. Đáng chú ý, Việt Nam đã có hai lần đăng quang trên sân nhà với chiến thắng của Trần Quyết Chiến (2018) và Trần Đức Minh (2024).

Đáng mừng hơn, khi UMB đã chính thức ủy quyền cho Liên đoàn Billiards & Snooker TP.HCM (HBSF) đăng cai tổ chức World Cup HCMC trong 3 năm liên tiếp từ 2025-2027. Đó là cơ hội tốt giúp các cơ thủ Việt Nam cạnh tranh thành tích, tích luỹ điểm số để có được thứ hạng tốt, qua đó đủ điều kiện tham dự các giải đấu của UMB. Thông qua giải đấu này cũng góp phần quảng bá văn hóa, du lịch, con người TP.HCM nói riêng và Việt Nam nói chung đến bạn bè quốc tế.

Hai nhà vô địch World Cup HCMC Trần Đức Minh và Trần Quyết Chiến

Billiards Carom 3 băng Việt Nam đang là "đầu tàu" của châu Á tại các giải đấu lớn của UMB trong những năm gần đây. Tháng 3 năm nay, Trần Thanh Lực vô địch World Cup chặng Bogota ở Colombia. Trong năm 2024, Việt Nam có chức vô địch đồng đội thế giới của Trần Quyết Chiến và Bao Phương Vinh, ngôi á quân giải vô địch thế giới của Trần Thanh Lực cùng 3 chức vô địch World Cup, 2 trong số đó của Trần Quyết Chiến tại chặng Bogota và Veghel (Hà Lan) và 1 của Trần Đức Minh (chặng TP.HCM). Năm 2023, Việt Nam có chức vô địch thế giới của Bao Phương Vinh và World Cup chặng Porto (Bồ Đào Nha) của Trần Quyết Chiến.

Ngay sau World Cup HCMC 2025, Giải Billiards Carom 3 băng quốc tế SCTV Cup 2025 sẽ diễn ra tại NTĐ Hồ Xuân Hương (quận 3, TP.HCM) với vòng chính từ ngày 29 - 31.5 (vòng loại từ ngày 25 - 28.5 có hơn 200 cơ thủ thi đấu tranh 2 suất đi tiếp). Theo đó, vòng chính thức của giải sẽ có 8 cơ thủ chia thành 2 bảng, thi đấu vòng tròn tính điểm, chọn 2 cơ thủ nhất, nhì mỗi bảng vào bán kết. Trong 8 cơ thủ ở vòng chính, có 3 cơ thủ Việt Nam là Trần Quyết Chiến, Trần Thanh Lực và Bao Phương Vinh, 3 cơ thủ khách mời quốc tế trong top 10 thế giới là Heo Jung Han, Kim Jun Tae (Hàn Quốc) và Tayfun Tasdemir, cùng 2 cơ thủ vượt qua vòng loại.

SCTV Cup dù lần đầu tiên được tổ chức, nhưng là giải đấu có mức thưởng cao nhất từ trước đến nay trong các giải Billiards Carom 3 băng tổ chức tại Việt Nam với tổng giá trị giải thưởng lên đến gần 1 tỉ đồng, trong đó nhà vô địch sẽ nhận 500 triệu đồng. Điều này mang đến động lực rất lớn cho các cơ thủ, để họ nỗ lực cống hiến những màn tranh tài hấp dẫn cho người hâm mộ. Theo Tổng thư ký HBSF Lý Kim Luân, với dàn cơ thủ đẳng cấp, giá trị giải thưởng lên đến 500 triệu đồng cho nhà vô địch và công tác tổ chức chuyên nghiệp, SCTV Cup 2025 chắc chắn sẽ là sự kiện nổi bật, một ngày hội Billiards Carom 3 băng thực sự, góp phần quảng bá hình ảnh môn Billiards đến đông đảo công chúng và thúc đẩy phong trào phát triển mạnh mẽ hơn nữa.

Với thông điệp "Từ vô danh thành huyền thoại", SCTV Cup đặt mục tiêu trở thành giải đấu thường niên danh giá, chuyên nghiệp và truyền cảm hứng lâu dài. Đây là lần đầu tiên một giải đấu tổ chức tại Việt Nam cho phép tất cả các cơ thủ trong nước, không phân biệt đẳng cấp chuyên nghiệp hay phong trào được đăng ký tham dự, thi đấu cùng các tay cơ hàng đầu thế giới. Đây chắc chắn là một trải nghiệm quý giá cho các cơ thủ Việt Nam, đặc biệt là những người chơi phong trào và bán chuyên nghiệp.

Có thể nói, những giải đấu như SCTV Cup, World Cup HCMC cùng số giải quốc tế khác được tổ chức tại Việt Nam trong thời gian qua đã, đang và sẽ tiếp tục tạo hiệu ứng mạnh mẽ cho sự phát triển phong trào trong nước, từ đó sẽ có thêm nhiều người tập luyện môn thể thao này, nhiều giải đấu được tổ chức và có nhiều hơn nữa các cơ thủ đại diện nước nhà tham dự những giải quốc tế. ■

TIN THỂ THAO

8 đội tuyển dự World Games 2025

World Games 2025, kỳ đại hội dành cho các môn thể thao không nằm trong chương trình thi đấu của Olympic sẽ diễn ra tại Trung Quốc từ ngày 7 - 17.8, quy tụ 118 quốc gia và vùng lãnh thổ, tranh tài 253 bộ huy chương của 34 môn.

Tại đại hội, thể thao Việt Nam có 8 đội tuyển góp mặt là: Muay, Wushu, Jujitsu, Kickboxing, Aerobic, bóng ném bãi biển nữ, Billiards và bi sắt. Trong số các môn trên thì Wushu là đội tuyển có nhiều suất thi đấu nhất với các nội dung của Huỳnh Đỗ Đạt, Nguyễn Huy Hoàng, Ngô Phương Nga, Nguyễn Thị Thu Thủy, Dương Thúy Vi, Đặng Trần Phương Nhi và Nông Văn Hữu.

L.H

Hành trình đáng nhớ của CLB nữ TP.HCM

CLB nữ TP.HCM đã dừng bước tại bán kết Giải AFC Women's Champions League 2024/2025 sau khi thua CLB nữ Wuhan Jiangda (Trung Quốc) 0-2. Trận này, CLB Wuhan Jiangda thi đấu chủ động, kiểm soát thế trận và dẫn trước 2-0 sau 55 phút. CLB TP.HCM với dàn cầu thủ nội và ngoại binh chất lượng, đã thi đấu rất nỗ lực nhưng vẫn không thể xuyên thủng mành lưới đối phương.

Dù không thể đi đến trận chung kết nhưng thành tích của các cô gái TP.HCM là rất đáng tự hào và là cột mốc lịch sử với bóng đá nữ Việt Nam. Trước đó ở vòng bảng, CLB TP.HCM đã thắng 2 trận trước Taichung Blue Whale (Đài Bắc Trung Hoa), Odisha (Ấn Độ) và chỉ để thua Urawa Red Diamond Ladies (Nhật Bản). Tại tứ kết, Huỳnh Như cùng các đồng đội đã lội ngược dòng 5-4 trước Abu Dhabi (UAE).

H.L

Tuyển Jujitsu dự giải châu Á

Tại Giải Jujitsu vô địch châu Á 2025 đang diễn ra ở Jordan, đội tuyển Jujitsu Việt Nam dự tranh với lực lượng mạnh nhất, đặt mục tiêu tích lũy chuyên môn, tập trung nâng cao thành tích tìm cơ hội đạt những tấm huy chương cao nhất có thể.

Trong số 11 tuyển thủ dự giải, có những cái tên được kỳ vọng cao như Đào Hồng Sơn, Nguyễn Thị Thanh Trúc hay Nguyễn Thị Minh Vượng. Đây đều là những trụ cột của ĐTQG trong thời gian gần đây.

V.H

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Bài học về sự "hồi sinh" ở Nhật Bản

● HỒNG NHUNG

Tại Nhật Bản, nhiều ngôi nhà bỏ hoang được cải tạo thành nơi lưu trú, mang đến những trải nghiệm địa phương độc đáo cho du khách. Đây được xem là cách tiếp cận tiềm năng mà chính phủ nước này đang triển khai nhằm hồi sinh ngành du lịch ở "xứ sở Mặt trời mọc".

Trong khi nhiều quốc gia trên thế giới đang phải đối mặt với tình trạng thiếu nhà ở, thì tại Nhật Bản nhà bỏ hoang nằm rải rác từ các thành phố sôi động đến vùng nông thôn yên tĩnh. Những ngôi nhà bỏ hoang (còn gọi là akiya) tại Nhật Bản đã gia tăng đáng kể gần đây. Theo dữ liệu chính thức của chính phủ, số lượng nhà bỏ hoang (akiya) ở Nhật Bản đã tăng khoảng 80% trong 20 năm qua, khiến các tỉnh ở Nhật Bản gặp khó khăn trong việc quản lý các căn nhà không có chủ nhân sinh sống. Trong bối cảnh đó, Chính phủ Nhật Bản đã rất cân nhắc về việc nên giữ hay phá bỏ? Một tín hiệu tích cực là thời gian gần đây, nhiều khách hàng đã tìm đến và mua những ngôi nhà akiya ở Nhật Bản, đặc biệt là những căn nhà nằm ở vị trí đẹp và hấp dẫn. Thông qua các website địa phương với tên gọi chung là "ngân hàng akiya", nhiều căn nhà bị bỏ hoang đã được bán. Du khách nước ngoài muốn thay đổi môi trường sống, nhà akiya có lẽ là cơ hội tốt để mua bất động sản ở nước ngoài giá rẻ.

Vì vậy, sự xuất hiện "ngân hàng akiya" tại thành phố Tokyo hay tỉnh miền núi Kumamoto thuộc vùng Kyushu đã thúc đẩy kết nối giữa người mua nhà tiềm năng với các chủ nhà. "Ngân hàng akiya" cũng là cơ sở dữ liệu quan trọng để cơ quan địa phương quản lý những ngôi nhà bị bỏ hoang hoặc bỏ trống.

Ngoài rao bán, Nhật Bản gần đây cũng tạo nên một số "cú hích mới" trong nỗ lực chuyển đổi những ngôi nhà cũ kỹ trở thành nơi lưu trú cho du khách. Chính phủ Nhật Bản đã công bố các gói trợ cấp tài chính nhằm khuyến khích người trẻ trở về quê hương và cải tạo nhà bỏ hoang. Các nhà ga hay những ngôi nhà bỏ hoang cũ kỹ đã được chuyển đổi thành nơi lưu trú du lịch nghỉ ngơi thư giãn, nơi mà du khách có thể trải nghiệm trọn vẹn cảm giác yên bình, trong lành của một làng quê.

Nhiều ngôi nhà bỏ hoang được cải tạo thành nơi lưu trú tại Nhật Bản Ảnh: *Kosuke Okahara/Bloomberg/Getty Images*

Chẳng hạn như một phần nhà ga Futamata - Hommachi ở một vùng nông thôn yên tĩnh của tỉnh Shizuoka vốn đã ngừng hoạt động, vừa được cải tạo thành khách sạn một phòng mang tên Inn My Life. "Để một nơi trở thành điểm đến du lịch, các nhà đầu tư cần phải tập trung vào chỗ ở và điểm đến tham quan. Nếu chúng ta tạo nên giá trị ý nghĩa thì người dân địa phương sẽ rất vui vẻ đón nhận và đưa khu vực này trở thành điểm đến du lịch khả thi", ông Akihito Nakatani, chủ khách sạn Inn My Life nói.

Điều đó đã rất đúng với Inn My Life. Khi du khách đến lưu trú ở Inn My Life, người dân địa phương đã chào đón nhiệt tình và hướng dẫn khách du lịch tham gia hành trình khám phá cộng đồng. "Tham gia dự án này là một cách để thắp sáng tương lai, thay vì ngồi nhìn mọi thứ tàn lụi", bà Reiko Yamamiya, 79 tuổi, một cư dân địa phương chia sẻ sau khi đồng ý cải tạo ngôi nhà bỏ hoang của bà thành địa điểm lưu trú phục vụ khách du lịch.

Với cách tiếp cận này, chính phủ Nhật Bản không chỉ tạo điều kiện cho người nước ngoài muốn mua nhà ở đây, mà còn tham gia tốt vào quá trình bảo tồn và cải tạo những ngôi nhà cũ, đưa nơi đây trở thành điểm đến độc đáo với du khách.

Nhà phân tích Takuto Yasuda của Viện nghiên cứu NLI nhấn mạnh, việc chuyển hướng du khách đến những điểm du lịch mới là chìa khóa để giảm bớt áp lực cho khách sạn ở các thành phố nổi tiếng. Những chiến lược phát triển du lịch hợp lý như vậy đã góp phần mang lại thành công cho ngành du lịch Nhật Bản. ■

CÂU CHUYỆN VĂN HÓA

Đến lượt "sao" bị công kích

● TÙNG QUANG

Tổng thống Donald Trump lại gây chú ý khi chỉ trích bà Kamala Harris liên quan chiến dịch tranh cử năm 2024, đồng thời réo tên loạt ngôi sao lớn từng ủng hộ cựu Phó Tổng thống Mỹ như Bruce Springsteen, Beyoncé, Oprah Winfrey và Bono của U2.

"Kamala Harris đã trả bao nhiêu tiền cho Bruce Springsteen vì màn trình diễn tệ hại của ông ta trong chiến dịch tranh cử Tổng thống? Tại sao ông ta lại nhận số tiền đó nếu là fan của bà ta? Đó không phải là khoản đóng góp lớn và bất hợp pháp cho chiến dịch tranh cử hay sao? Còn Beyoncé thì sao? Và bao nhiêu đã được chuyển cho Oprah và Bono?", ông chủ Nhà Trắng chất vấn trên kênh *Truth Social*, viết hoa toàn bộ bài viết, thể hiện tính nghiêm trọng.

Tổng thống Mỹ lên án nghệ sĩ giải trí nhận tiền từ chiến dịch của bà Kamala Harris là "không yêu nước, tham nhũng và bất hợp pháp", đồng thời tuyên bố kêu gọi mở cuộc điều tra quy mô lớn với lời cáo buộc: "Các ứng cử viên không được phép trả tiền cho sự ủng hộ. Đó là những gì Kamala đã làm, dưới chiêu bài trả tiền cho nghệ sĩ giải trí"; và tiếp tục nặng lời: "Đảng Dân chủ có được phép trả 11 triệu USD, 2 triệu USD và 500.000 USD để có được sự ủng hộ của Beyoncé, Oprah và mục sư Al không? Chuyện gì đang xảy ra ở đây? Hoàn toàn vi phạm pháp luật và tôi nghe nói còn nhiều hành vi khác nữa".

Trên thực tế, vào thời điểm tranh cử Tổng thống thứ 47 của nước Mỹ, không chỉ có bấy nhiêu mà còn bao nhiêu nghệ sĩ nổi tiếng khác nữa. Nhiều nghệ sĩ hạng A công khai kêu gọi bỏ phiếu cho bà Harris trên mạng xã hội như Arnold Schwarzenegger, LeBron James, George Clooney và Taylor Swift…, số khác như Lady Gaga, Katy Perry, Christina Aguilera, Ricky Martin, Megan Thee Stallion, Springsteen, Jon Bon Jovi, 2 Chainz và Mumford & Sons góp phần thu hút lượng cử tri lớn đến với các buổi mít tinh do bà Harris tổ chức. Không chỉ bày tỏ sự ủng hộ, họ còn biểu diễn âm nhạc để tri ân người tham gia.

Lời cáo buộc bị các sao và đại diện của bà Harris bác bỏ.

Thành thực mà nói, theo như các chuyên gia, không có luật cấm chiến dịch tranh cử của ứng cử viên tổng thống Mỹ trả tiền cho sự góp mặt của người nổi tiếng, miễn phải được công khai, minh bạch. Vấn đề ở chỗ, tại sao đến thời điểm này các sao mới bị tố mặc dù chỉ là "tôi nghe người ta nói"?

Truyền thông Âu - Mỹ nhìn nhận động thái nói trên như nỗ lực nhằm làm suy yếu uy tín của bà Harris. Trong khi đó, một số khác lại cho rằng việc khơi lại cáo buộc bà Kamala Harris chi tiền mua sự ủng hộ của loạt sao hạng A nằm trong chiến lược chuyển hướng sự chú ý khỏi các vấn đề khác, như sụt giảm tỉ lệ ủng hộ và tranh cãi về thuế quan.

Kế hoạch "chuyển lửa", theo như truyền thông Âu - Mỹ, nếu đúng, liệu sẽ được như kỳ vọng khi từ cổ chí kim người ta thường khuyên không nên đùa với lửa? ■

Hàn Quốc có tốc độ già hóa nhanh nhất thế giới

Theo báo cáo được Viện Nghiên cứu Kinh tế Nông thôn Hàn Quốc mới công bố, người cao tuổi sẽ chiếm hơn 75% dân số tại 22 khu vực trên khắp Hàn Quốc vào năm 2030. Hay nói cách khác, cứ 10 cư dân thì có ít nhất 7 người ở những khu vực đó sẽ là người cao tuổi. Đất nước này đang trở thành quốc gia có tốc độ già hóa nhanh nhất thế giới, biểu hiện bằng tuổi thọ ngày càng tăng và tỷ lệ sinh giảm mạnh.

Cục Thống kê Hàn Quốc cho biết, dân số người cao tuổi của nước này tăng vọt từ 7,2% vào năm 2000 lên 15,7% vào năm 2020. **P.M**

Số ca mắc Covid-19 ở Thái Lan tăng vọt

Theo Cục Kiểm soát Dịch bệnh Thái Lan, chỉ trong vòng một tuần gần đây số ca nhiễm Covid-19 tại nước này đã tăng vọt lên 33.030 ca, gấp đôi so với con số hơn 16.000 ca của tuần trước. Trong đó có 1.918 người phải nhập viện, hai trường hợp được báo cáo đã tử vong vì căn bệnh này ở Sukhothai và Kanchanaburi.

Thành phố Bangkok có số ca nhiễm cao nhất với 6.290 trường hợp, tiếp theo là các tỉnh Chon Buri (2.573 trường hợp), Rayong (1.680 trường hợp), Nonthaburi (1.482 trường hợp) và Samut Prakan (1.442 trường hợp). Hầu hết các ca nhiễm đều ở độ tuổi từ 30 - 39 tuổi. **P.MINH**